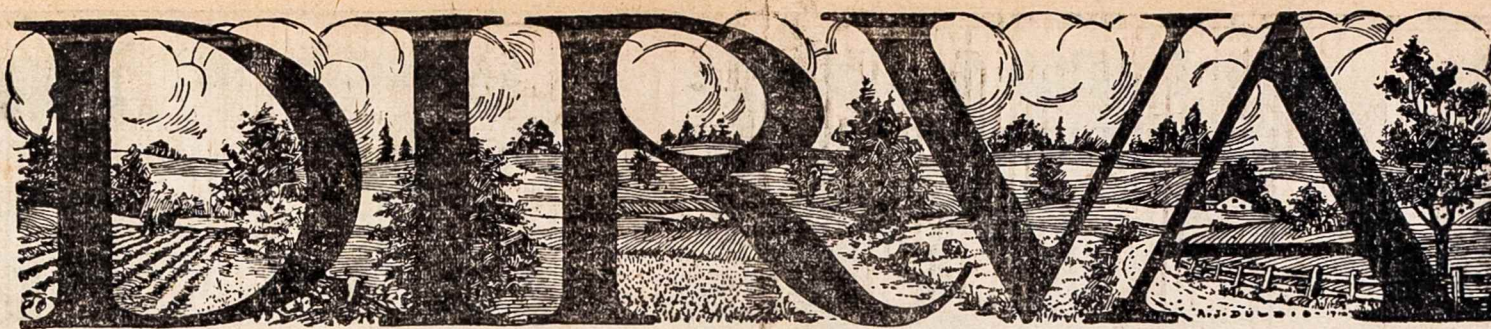

The only Lithuanian Newspaper Published in Ohio, reaching a very large Majority of the 80,000
Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland.

Didelė Istoriska Lietuvių Iškilme Clevelande Sekmadienį, Spalių 11

ISPANIJOJE

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Darbininkų Kovos

Šiose dienose penkiose valstijose siaučia darbininkų streikai ir atkaklios kovos. Tai Pensylvanijoje, So. Carolinoje, Kalifornijoje, Louisianoje ir Utah.

Reading, Pa., sustreikavo keli tukstančiai Berkshire kojinių mezgimo išdirbystės darbininkų tikslu tą dirbtuvę visai uždaryti. Paterson ir Dover, N. J. streikuojanti unijistai laiko apsupe dirbtuves. Ten laike streiko buvo užmuštas vienas darbininkas.

Union, S. C., sustreikavo Monarch audinių darbininkai.

Salinas, Kalifornijoje, atsisubina susirėmimų darbininkų su streiklaužiais kurie nori užimti jų vietas daržų darbuose.

Trenton, N. J., lėlių išdirbystės darbininkai pareikalavo didesnių algų, nes jiems nusibodo žaisti su lėlėmis už \$9 iki \$12 savaitėje. Streikuoja 650.

Clevelande, rubų krautuvių siuvėjai, 250 skaičiuje, buvo pasirengę streikuoti, bet laiku spėjo susitaikyti, gaudami 40 valandų savaitę, apmokamas atostogas ir daugiau mokesčių.

Plieno kompanijos visoje šalyje šiuo tarpu turi tiek daug užsakymų kad nespėja jų išpildyti. Darbai eina gerai.

7,000,000 gryžo dirbti. Iš visos šalies surinktos žinios parodo kad nuo 1933 metais buvusio žemiausio nusmukimo laipsnio iki dabar ir darbus sugrįžo apie 7 milijonai darbininkų.

Koja sulaukė traukinį Drilla, Ont. — Traukinio inžinierius pajuto kad automatiškas anglies ir pečių varymo aparatas nedirba ir traukinis sustoja, patyrinėjęs rado žmogaus koją anglies trynimo aparate.

Ir Austrija šiose dienose atmetė jai nustatytą varžymą ir draudimą ginkluoti ir kariumėnį jaunų savo vyrų. Pašaukta 8,000 vyrų atlikti karinę prievolę.

Tą sutartį sulaužyti Austrija padarė. Mussolini, pažadėdamas laikyti Austriją pusę prieš kitas valstybes.

Iš Madrido išeina pabėgėliai sako kad raudonieji iki šiol sositinėje nužudė 3,000 žmonių visu sukilimo laiku. Po miestą siaučia nevaldomi raudonųjų žudeikos, pasivadine "darbininkų teismu" ir atlieka savo kruviną darbą.

MADRIDAS LABIAU APSUPAMAS

Maskva, Spalių 8. — Sovietų vyriausybė pagrasino kitų šalių vyriausybėms jog duos pagalbą Ispanų karių valdžiai, kadangi esą fašistinės šalys gelbsti Ispanams sukilėliams.

* * *

Burgos, Ispanija, Spalių 8 d. — Gerai pasiruošę, po priedanga sunkios artilerijos bombardavimo raudonųjų pozicijų, Ispanijos sukilėlių tautininkų divizijos, kurios supa lyg gyvatę aplink Madridą iš vakarų pusės, pradėjo savo sprendžiamą ataką ant sostinės.

Viena tautininkų kariuomenės dalis prisistūmė 20 mylių artyn Madrido, pietvakariniam fronte, o Generalo Franco kariuomenė stumiasi pirmyn 50 mylių ilgio ruoštu linkui Torrejon, artyn Toledo ir Madrido.

Vieną po kitam greitai puolimu tautininkai užėmė keturis miestus: Fuensalida, Santa Cruz, Huecas ir Portillo.

Sukilėlių vadai, padrasinti keletu naujų laimėjimų visuose frontuose, sutuokė 150,000 savo gerai apginkluotų vyrų žygiuoti Madridą užimti.

Raudonieji Silpnėja

Madridas, Spalių 8 d. — Drebėdami nuo užėjusio šalčio, Madrido gynėjai socialistai ir komunistai kovoją visu atkaklumu, bandydami laikyti lužtančiuose savo frontuose.

Pamėlynavę nuo šalčio, nuvarginti valdžios kareiviai varomi į žutbutinę kovą savo vadų, kurie nenori užsileisti nei žingsnio. Raudonieji ruošiasi ginti Madridą iki paskutinio lašo savo kraujo. Jie kasasi gatvėse, tiesia vielių tvoras, stato barikadas ir įrenginėja sprogstamas vietas savo priešų atmušimui. Aikštėse įrengiama artilerijos stovykla, didėsės kanuolės.

Madridas tokiu būdu gali būti sugriautas iki pamatų.

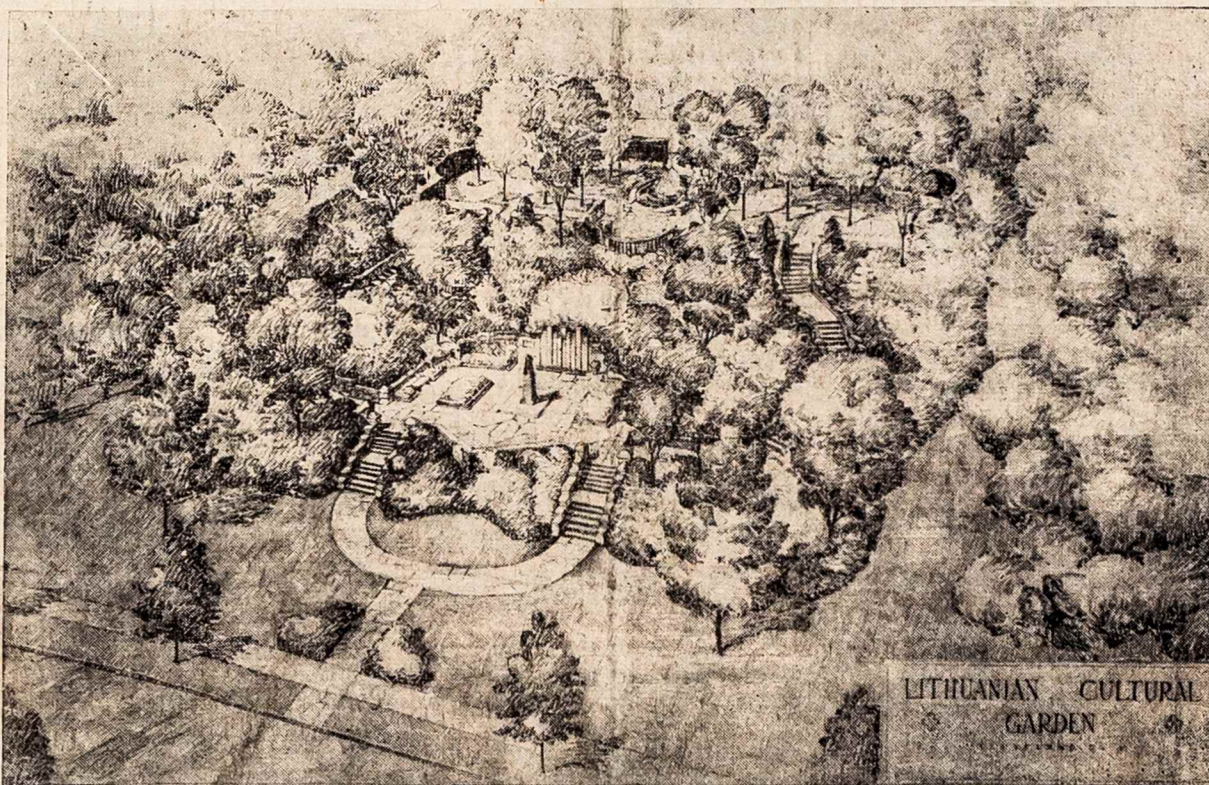
Kiti pranešimai sako kad Madrido socialistų vyriausybė jau apleidinėja miestą.

Riaušės Paryžiuje

Paryžius. — Spalių 4 d. Paryžiaus gatvėse įvyko tautininkų muštinė su komunistais, kurie rengė mitingą, o tautininkai norėjo komunistus išvaikyti.

Socialistų valdžia pamačius tautininkų stiprią organizaciją jos pajobijo ir žada ją išardyti.

Dalyvaukit Lietuvių Darželio Atidaryme

CLEVELANDO LIETUVIŲ KULTURINIO DARŽELIO BENDRAS VAIZDAS. VIDURYJE ANT PESTALO MATOSI DR. JONO BASANAVICIAUS BIUSTAS. UŽ JO, GEDIMINO STULPŲ PAVIDALAS. VIRŠUTINĖJE DALYJE, CENTRE MATOSI

BIRUTOS FONTANAS, O ŠONUOSE TOLELIAU BUS PASTATYTI DR. VINCOS KUDIRKOS IR POETO MAIRONIO BIUSTAI. SIAME DARŽELYJE PASODINAMA SLA IR LRKSA. ATMINCIAI MEDŽIAI JŲ 50 METŲ GYVAVIMO SUKARTUVIŲ PROGA.

Šis sekmadienis, Spalių 11-ta, yra didelė Amerikos Lietuvių istorijoje diena. Clevelande atidaroma pilname savo puošnime ir didingume Lietuvių Kultūrinis Darželis — vienatinis visame pasaulyje tos rusies paminklas mūsų tautai ir valstybei už pačios Lietuvos sienų. Niekur kitur pasaulyje, be pačios Kaune įrengto sodelio prie Vytauto Didžiojo Muzėjaus, kito tokio gražaus ir reikšmingo Lietuvių tautai paminklo nėra.

Darželio atidarymo iškilmė bus tuoj po pietų, ir svarbu kad į iškilmę pribūtų Lietuviai iš toliausia kiek galima, kiti gi, kurie patys atvykti negali, kad prisijustų savo sveikinimui — pavieniai ir organizacijų valdybos. Tie sveikinimai bus Darželyje laike iškilmių perskatyti. Taigi, dalyvaukit šiose iškilmėse visapusiai.

Dar svarbiau, kad su sveikinimais prisistumet ir savo auką Darželio įrengimo kaštams pagelbėti apmokėti.

Darželio įrengimas atsiėjo desėtkus tukstančių dolarių, o placioji Amerikos visuomenė prie to sulyginamai visai mažai prisidėjo. Iš organizacijų, tik vienas Susivienijimas Lietuvių Amerikoje padarė stambią auką — \$500. Clevelandiečiai Lietuviai pasiaukavo iki paskutinos, pasiimdami ant savęs net kelių tukstančių dolarių skolų našta kad tik savo Darželį pirmiau už kitas, daug didesnes ir turtingesnes už mus tautas, įrengus. Lietuvių Darželis savo gražumu ir didumu taipgi viršija kitų tautų

Darželius. Tas parodo Clevelando Lietuvių veikėjų pasišventimą ir sumanumą.

Lietuvių Darželis lieka Paminklu VISŲ Amerikos Lietuvių išeivių mūsų garbingai senai tautai. Todel, mūsų manymu, svarbu kad VISOS Amerikos Lietuviai prisidėtų kas tik išgali, su maža ar didesne auka.

Laukiame visų jūsų pribunant į iškilmę, laukiame prisidedant su auka. Kaslink aukos, gerbiame, atminkit kad pinigai bus reikalingi ir po Darželio atidarymo dienos, todel, ypač organizacijų veikėjai, prašomi padaryti inėsimus savo draugijoje ar kuopose ir nutarti prisijusti Lietuvių Darželiui auką, taip pat parinkti kiek aukų susirinkimuose.

Kada tik atvažiuosit į Clevelandą jus visada lauks didingas Lietuvių Darželis, išpuoštas Lietuvių tautos didvyrių paminklais, kuris liks liudytoju mūsų Tautos buvimo ir ilgiaus laikams po to, nes storuose, stipriuose akmenuose iš šonų Gedimino Stulpų yra iškalta didelėmis raidėmis — LITHUANIAN GARDEN.

Iš kitų miestų atvažiuavusieji ir Darželio atidarymo iškilmes prašomi susirinkti ant Superior Avenue, tarp East 68th ir 69th Street, prie Lietuvių salės.

Aukas prašoma siųsti: P. P. Muliolis, Izdininkas, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

CLEVELANDO LIETUVIŲ KULTURINIO DARŽELIO SĄJUNGA.

Riaušės buvo vienos iš didžiausių pastarų kelių metų bėgyje. Buvo iššaukta 12,000 policijos ir kariuomenės.

Socialistų valdžia pataikauja komunistams, taigi vienas tautininkų vadas savo kalboje pasakė jis bus tas vadas kurio vyrai sušaudysią dabartinį Prancūzijos premjerą socialistą Blum.

Londone Spalių 4 d. buvo daryta užpuolimai ant Žydu, po to kai policija išardė anksčiau rengtą raudonųjų demonstraciją taikytą prieš fašistus.

AUTOMOBILIAIS UŽMUŠTA 107

Praeitą sekmadienį visoje šalyje automobilių nelaimėse sutiko mirtį 107 aemenys.

70 ŽUVO AUDROJE

Tokyo, Japonija. — Didelė jūrų audra užėjus ant Japonijos salų padarė daug nuostolių, vandenuose sunaikino daug mažų laivų, žuvo apie 70 žmonių.

Mons, Prancūzijoje, kasyklos sprogime užmušta 4 darbininkai, 10 kitų sužeista.

BYLA UŽ PASISAVINIMĄ 194,000 LITŲ

Kaunas. — Rugsėjo 16 d. Kauno apygardos teismas pradėjo nagrinėti Janulio ir jo bendrininkų baudžiamąją bylą. Janulio bylos istorija tokia. Janulis, kuris ėjo taupomųjų valstybės kasų skyriaus prie Kauno pašto knygvedžio pareigas, Liepos 8 d. 1933 metais paprašė to skyriaus vedėją kad tą dieną jį pavaduotų pareigose, nes turįs butinai vykti pas tėvus. Bet pirmadienį, Liepos 10 d., Janulis į tarnybą neatėjo.

Tuoju paaikškėjo kad prieš išvykdamas jis iš vyriausio kasininko paėmė 21,000 litų. Krito įtarimas kad Janulis pabėgo.

Liepos 12 d. atidaryta taupomosios kasos skyriaus spinta ir rasta 55,000 litų traukimas.

Nuo 1932 m. Kovo 22 d. iki 1933 m. Liepos 8 d. Janulis ėjo ir kasininko pareigas. Įrašdamas į kasos knygas gautus iš indėlininkų pinigus, neįrašydavo visų sumų, dalį pinigų pasisavindavo, o kai kurių indėlininkų visas sumas pasisavindavo. Žinoma, indėlininko knygelėje pažymėdavo kad priimta, bet į kasos knygas neįrašydavo. Taip suklusdavo 70 indėlininkų sąskaitas, pasisavindamas 167,048 litus, o valstybės išdui padarė viso 194,052 litus nuostolių.

Tardyme paaikškėjo kad pradėjęs sukčiavimus Janulis pasisakė savo uošvei ir klausė jos patarimo, gal esą vertėtų paskolinti pinigų ir atidėti į kasą paimtą sumą. Uošvė įtikinusi kad tokios sumos nėra galima paskolinti, o kadangi jau pradėta savintis tai reikią kuo daugiau pasisavinti, dalį pinigų duoti jai saugoti, o ji pasirūpinti dokumentus vykinti užsienį. Uošvė net grąsinusi jam jei jis neduos jai pinigų, pranešianti jo viršininkui. Pats Janulis mano esąs pasisavinęs apie 200,000 litų, iš kurių apie 150,000 litų davęs savo uošvei.

Janulis rado padėjęjų, kurie išrupino jam dokumentus išvykti užsienin. Buvo atsidurę net Ispanijoje. Janulis tačiau jautėsi savo padėjęjų ap-

STUDENTŲ RIAUŠĖS PRIEŠ PALEISTUVES

Quebec, Kanada. — Laval universiteto 200 studentų susiorganizavę nuėjo į "raudonųjų žiburių" distriktą užpulti paleistuvių namus. Policija juos bandė sulaukyti, taigi įvyko smarki muštynė. Studentai daugelio namų išvertė duris, išdaužė langus ir išstumė laukan iš tų namų merginas.

Praregėjo. Buffalo, N. Y. — Devynių metų vaikas, kuris gimė aklas, dabar atgavo regėjimą po operacijos pas vieną daktarą. Vaikas paeina iš Kitchener, Ont., Kanados.

gautas ir Gruodžio 24 d. 1934 m. gryžes Lietuvon pasidavė policijai.

Dabar, bylą užvedus, iškviesta apie 30 liudytojų. "L.A."

GAISRUOSE ŽUVO 10 ŽMONIŲ

Kaunas. — Pastebima kad del nuolatinės priešgaisrinės propagandos ir del nuolat stiprėjančios priešgaisrinės apsaugos gaisrai Lietuvoje ir jų daromi nuostoliai mažėja.

Per pirmą šių metų pusmetį Didžiojoje Lietuvoje įvyko 873 gaisrai: 781 kaimuose ir 92 miestuose. Gaisrai įvyko del šių priežasčių:

žaibo	133
Padegimų	83
Netinkamų įrengimų	49
Suodžių užsidegimo	103
Neatsargumo	126
Vaikų žaidimas	8
Kitokios priežastys	15
Nežinomos priežastys	356

Gaisrai padarė 2,152,700 litų nuostolių. Iš jų 299,400 litų tenka miestams ir 1,859,300 litų kaimams.

Pernai per pirmą pusmetį buvo 850 gaisrų: 124 miestuose ir 726 kaimuose. Nuostolių buvo padarė 5,019,600 litų: 923,800 litų miestuose ir 4,095,800 litų kaimuose.

Nors šymet pirmą pusmetį įvyko 23 gaisrai daugiau negu pernai, tačiau nuostolių padarė 2,360,900 litų mažiau.

Ypač žymus gaisrų sumažėjimas yra miestuose. Pav. 1934 m. miestuose jų buvo 123, 1935 m. — 124, o 1936 m. — jau tik 22 gaisrai (skaitoma tik pirmi pusmečiai).

Iš viso šymet per 6 pirmus mėnesius gaisruose žuvo 10 žmonių. Tiek pat žmonių gaisruose žuvo 1934 ir 1935 m.

Daugiausia paskirų gaisrų buvo Alytaus apskrityje — 109.

Daugiausia padegimų buvo Marijampolės apskrityje — 12.

"L.A."

Maistas Supirks 5,000 Ragučių

Kaunas. — Per visą rudens ir žiemos sezoną — Spalių, Lapkričio, Gruodžio, sausio ir Vasario mėnesius — "Maistas" numatęs supirkti iš Lietuvos ūkininkų apie 5,000 ragučių. Bus superkami geros rūšies mėsingi buliai, karvės ir telyčios. "L.A."

Lietuvoje Rupinamasi Sveikatos Reikalais

Kaunas. — Lietuvos sveikatos reikalais ir socialine globa rupinasi valstybė ir savivaldybės. Ypač stambias išlaidas sveikatos reikalų ir socialinio globos aprūpinimas sudaro savivaldybių biudžetuose.

Per pirmą šių metų pusmetį sveikatos reikalams savivaldybės išleido 1,252,800 litų, o viešuomenės globai 1,118,800 litų. Tsb.

PITTSBURGH

Apie "Karą" Lietuvių
Kambario Fondo
Komitete

Tokiu atgalviu tilpo korespondencija "Naujienose" nr. 233, Pittsburgho žiniose. Po ją pasirašo "Kambario Rėmėjas". Išliko tai bus Lietuvių Kambario Griovikas.

Reikia stebėtis Baltrušaičių užsispyrimu neįsileisti į Lietuvių Kambario Fondo komitetą daugiausių narių. Juk šis komitetas iš savo kisenės nesudėjo tų penkių tukstančių dolerių, tam gauta visuomenės parama. Todel atsisaukta į draugijas kad jos prisidėtų. Draugijos irgi ne visos iš savo išdo gali aukauti, todėl draugijos išrinko atstovus, atstovai išrinko savo komisijas ir jos darbavosi pinigų kėlime. Pasirodo kad daugiausia pinigų sukėlė komisija kuriai vadovavo J. Virbickas, kaip tai trijuose dideliuose parengimuose sukelta suvirš 800 dolerių. Todel nutarta ir J. Virbickas kviešti į komitetą, kartu ir Adv. Shulcą, vienatinį Lietuvį advokatą Pittsburghe. Todel penki komiteto nariai ir nutarė tuodu darbusčius vyrus priimti į Lietuvių Kambario Fondo Komitetą.

Baltrušaičiai abu tuo nepatenkinti tai ir visas "skandalas".

Kaslink nekviemto Dr. Baltrušaitienės į susirinkimą — reikia tik nusijuokti. P. Pivaronas praneša Baltrušaičių jog fondo komiteto susirinkimams bus L. M. D. salėje, vietoje L. P. Salėje. L. M. D. salėje tą patį vakarą įvyksta fondo komisijos susirinkimas, kuriame priklauso visų komiteto narių moterys. Tai koks tikslas moterį vėžti į vieną salę, o pačiam važiuoti į kitą?

Toliau, Pivaronas praneša Baltrušaičių telefoną kad mitingas bus kitoje salėje, tai Baltrušaitis, budamas fondo komiteto sekretorius, nepraneša savo žmonai apie tai, bet kaltina Pivaroną kad jis netelefonavo antru kartu pačiai Dr. Baltrušaitienei. Ar reikia juokingesnio dalyko? Bet nesigėdi jie rašyti į laikraštį ir sapaloti buk. "Aišku, yra plati atgaleivių sutartis visais būdais kovot prieš pažangiąją visuomenę, ardyti ją..."

Išliko kad Pittsburgho Lietuvių visuomenė apsišvietus, tik gaila kad Baltrušaičiai pasilikę, kurie skaitosi ir demokratijos šalininkai, bet kur ta jų demokratija? Penki iš septynių nubalsavo priimti į komitetą pora narių daugiau, tai pora diktatorių gvolto reikia kam daroma ne sulgy jų noro, ir net per laikraštį kolojasi.

Komiteto Narys.

Sukelta Kambario Fon-
dui \$566

Pittsburgho Draugijų komisija, kurioje buvo pirmininku J. Virbickas, sekretorium P. Pivaronienė, išdėdinku J. Viktoravičius, pastarose dienose paskelbia jog iš rengto laimėjimo Lietuvių Kambario naujai sukelta \$566 ir pinigai jau perduoto Kambario Fondo išdėdinku A. Marčiulajūiui.

L. M. Draugija paėmė tikėtelį už \$15; L. P. Dr-ja už \$10; A. P. L. 1 kuopa už \$5; SLA. 86-ta kuopa už \$5, o kiti tikėteliai paskleista tarpe Pittsburghiečių. Daug tikėtelų pateko ir kitų miestų Lietuviams, ypač kuomet mums atstovai dalyvavo Clevelande laike SLA. seimo ir pardavė juos delegatams.

Dovanas beveik visas laimėjo svetimtučiai.

Prie šio viso darbo daugiausia pasidarbavo J. Viktoravičius, J. Virbickas, P. Pivaronas, A. Jenulevičius, poni Pi-

varonienė, p. Lelionienė, p. Grajauskienė, p. Gedrimienė, p. Marčiulaitienė, p. Vaišnorienė, p. Zdankienė, p. Janulevičienė, p. Sinkunienė ir p. Stanišauskienė. Darbavosi ir eilė kitų žmonių prie komisijos. Visiems priklauso širdingas ačiū už vieningą darbą, kuris buvo toks pelningas.

Komisijos vardu
Juozas Virbickas, pirmin.

Rezignavo Mayoras

Spaliu 6 d. Pittsburgho miesto mayoras William N. McNair užbaigė savo audringą mayoravimo karjerą be ceremonijų atsistatydindamas ir vietas. Jis metė mayoravimą todėl kad miesto taryba nesutiko užtvirtinti jo pasirinktą draugą miesto išdėdinku.

Miesto tarybos pirmininkas Cornelius D. Scully užėmė mayoro pareigas iki bus reguliariu būdu išrinktas kitas mayoras.

TRYLIKA UŽMUSTA

Sekmadienį, Spaliu 4, vakarinėje Pennsylvanijos dalyje, Pittsburghe ir Allegheny apskrityje, automobilį nelaimėse žuvo 13 žmonių.

Lankėsi Prezidentas

Pittsburgh'e Spaliu 1 d. lankėsi su kalba Prezidentas Roosevelt ir tą pačią dieną čia kalbėjo jo partijos oponentas, Republikonų kandidatas į vice prezidentus, Pulk. Cox.

Prez. Roosevelt kalbėjo į 60 tukstančių minią — toje pačioje vietoje kur 1932 metais kalbėjo į 35,000 minią. Tada žmonės klausėsi jo daromų prižadų ką jis, tapęs prezidentu, nuveiks. Dabar girdėjo jį apsakant savo nuoveikius.

Republikonos kandidatas vis su smarkumu, kitoje vietoje, tiems kurie atėjo jo paklausti, skelbė apie Roosevelto negerumus, jo klaidas ir kitokių užmetimus darė.

Gavo Dirbt 249,500

Harrisburg, Pa. — Rugsėjo pabaigoje Pennsylvanijoje federalių viešų darbų projektų vėdime dirbo 249,503 darbininkai surinkti iš pirmiau buvusių bedarbių eilių. Savaitinių algų jiems išmokėta po \$3,797.912. Viso nuo viešų darbų užvedimo 1935 metų Rugsėjo mėnesį iki dabar, algomis išmokėta \$157,035,798. Tokia tai pagalba suteikta valstijos bedarbiams.

Per visą viešų darbų laiką iš jų pasitraukė 44,179 darbininkai, kurie buvo pašaukti į jų senus darbus.

NEWARK

VILNIAUS UŽGROBIMO
MINĖJIMAS

Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius ragina visus Newarko ir aplinkinių Lietuvius minėti Spaliu 9-tą — Vilniaus užgrobimo dieną. Parengimas su atitinkamu šiam reikalui programai įvyksta sekmdienio vakare, Spaliu 11-tą, nuo 8 val. Lietuvių Sv. Jurgio dr-jos salėje.

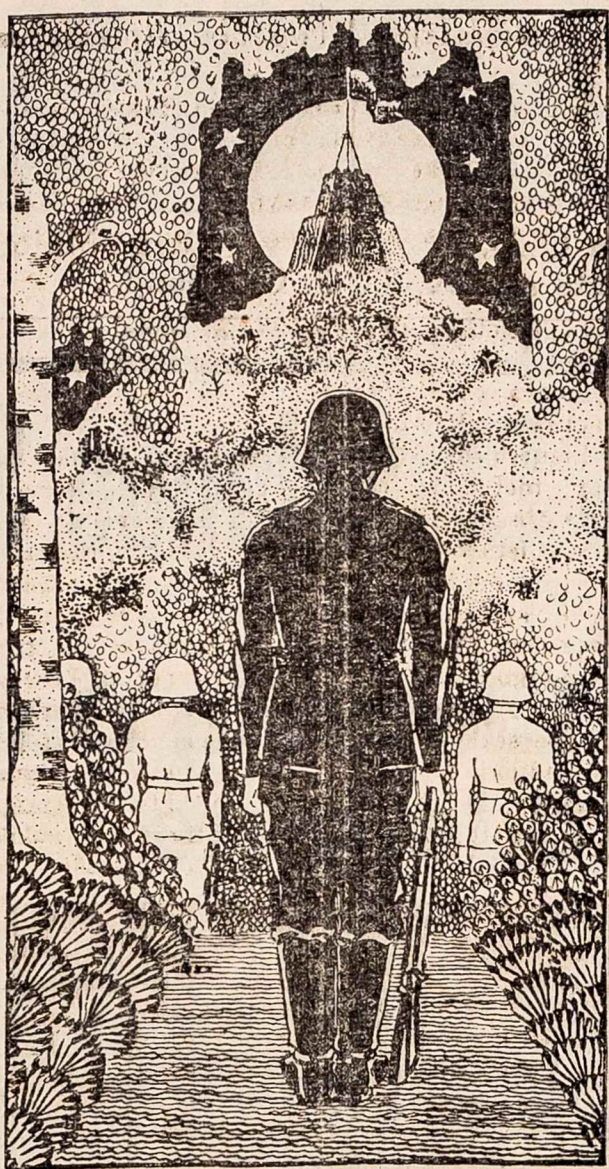
Sv. Cecilijos choro vaidintojai perstatys ištrauką iš veikalų "Mirga" — "Vytautas Kalėjimė". Dainuos Sv. Cecilijos choras.

Kalbės: Juozas Tyšlavičius, p. Simutis, Lietuvos Gen. Konsulato sekretorius, Kun. I. Kelmelis, Kun. M. Brundza, Vincas Uždavinis.

Mes Amerikos Lietuviai išvien minėdami Spaliu 9 dieną, dar kartą priminsime pasauliui Lerkų plėšiko mums padarytą neteisę. Musų vieningumas ir griežtas nusistatymas kovoti už Vilnių iki mums bus sugrąžintas. Anksiau ar vėliau pasaulio bus užgirsta, supras ir atitaisyta mums padaryta skriauda.

A. S. Trečiokas,
VVS. Newarko sk. sek.

EI PASAULI!

Senas Vilnius mūsų buvo — mūsų ir bus!

ROCHESTER, N. Y.

SIS-TAS IS MUSU PADAN-
GES

Nuo Rugsėjo 27 dienos oras pas mus staiga atšalo, prieš tai buvo tikrai vidurvasariškai šaltas. Po tos staigos oro permainingas dauguma žmonių susilgo, kai kur istisos šeimos, lengva influenza.

Nuo Spaliu 2-ros, pagadinosi, nors oras buvo šaltokas, gi Spaliu 4-tą pasidarė vėl gražu, danguje plūduriuoja pilki debesėliai, saulutė šilta, linksmi bėgia sauso spindulius ant žemės, po dažnavus lietučių alai atsigavusios. Lengvo vėjelio papusti medžių lapai sušlami, sujudindami saulės spindulių jūrą: tuomet akyse sumirga milijonai žemčiūgių blizgučių. Akys besociali tuos žerėjantįs blizgantįs grazybės sėka, gi širdžiai taip malonu, sielai saldu!

Bet grįžtant į miesto dulkes išnyko iš akiračio tas gamtiškas gražumėlis. Namon parėjęs, manau sau eisiu į pareigą vietos Lietuvius Sv. Jurgio parapijos naudai vakariene.

Sešta valanda nuėjus į salę, publikos jau buvo apipilniai, gal apie 200 žmonių, pirmu sykiu suėjusių į naujai įrengtą salę (senoje bažnyčioje).

Vakarienei stalai buvo paręngti ir papuosti gyvų gėlių buketais. Žmonės liuosai be susigudimo susedė aplinkui stalus, visi gerame upe, linksmi. Desinėje salės pusėje dar vienas stalas tuščias, prie kurio paprastai tik iš kitur pribuve svečiai ir vietos diktatorių bei biurokratų šulai sodinami. Bet ši kartą svečių iš kitur nepribuvus, ir šio stalo šulai turėjo susilieti su eiliniais nariais.

Klebonas Kun. J. Bakšys su malda atidarė vakariene. Dalyviai tuoj paleido į darbą savo valgomiasias. Svečiai pakiliu upu pavalgę, klebonas į priedamas juokingus vaizdelius publika gardžiai juokina. Bet man daug maloniau buvo sėdėti su savo kaimynais prie vieno stalo ir juokus krestti, o ypatingai kad prieš mane sėdėjo viena geltonplaukė, apskritai raudonu veidu ponia, D. Bartulienė, kuri gražiai ir mandagiai juokavo, taigi net padovanojau jai vieną kopiją "Dirvos", manydamas kad ji daugiau apsisikaitys ir bus inteligentiška moterėle.

Taip bejuokaujant, pradėjau lyg vaizduotis kad man iš kairės pusės rodo si a. Kun. J. Kasačiūko dvasia. Sykį į kiltą rėdėsi vis tas pats. Pakelė akis į aukštį, nagi žiūriu didelį jo atvaizdą ant sienos kabo. Desinėje rankoje laiko kirgą, galvą palenkęs biskį į kairę, ir tiesiai žiūri į visą salę. Taip gyvai žiūredamas nutelė atėmė man sąvoką kad jis jau nuo 1930 metų išsikūręs iš tarpo mūsų. Atsipeikėjęs susikaupiau ir pradėjau mintyti: A. tai tavo, kunigėli, čia tik aukso širdies atspindis. Tu jau iliesi aukštame kalne-

lyje po žalia velėna. Tavo salta kapa supa, vietoje burio musų parapijonų, žydincios gėlės, kurių galvelės svyrudamos tau pagarba teikia. Pušų ošimas tau, Lietuvos tėvynės naudai darbuotojau, užsujautė reikšmą...

Tankiai mums tavo anų laikų energinga, jaudinanti pakilauš upo prakalba prisimena, po kurios mes pridenkti lyg sunkios artilerijos svajais, begom kaip kad narsūs kareiviai bėga tvirtovų paėmimui. Ir musų tas "Indėdėjimas" davė Lietuvai per virš \$50,000 naujų mūšius Rochesterio Lietuvių kolonijos.

Tat del to šie žodžiai veržiasi, ne iš lūpų bet iš tyros Dukiškos sielos.

Šitai išsireikšti pastumdėjo dabartinį biurokratų peikieta cenzura neleidus mums viešai parinkti aukų Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio parėmimui.

Po vakarienės, sudainavo keletą dainų parapijos Sv. Cecilijos choras. Ant. Žiemys.

DETROIT

ATSIAUKIMAS

"Dirvos" nr. 39, iš Rugsėjo 25, tilpo mano parašyta korespondencija apie apsiėdimą p. Igno Gumboko su p-le Genovaitė žvribliute, ir dabar pasirodo kad tai buvo neteisinga. Rašdamas tą korespondenciją aš neturėjau blogų norų, tik paminėjau faktą, pagyriau ir palinkėjau laimingo gyvenimo. O tą padariau pasiremdamas tvirtinimais p. K. Pankausko, Onos Pankauskienės, p-lės Birutos žvriblūtės, Genovaitės žvriblūtės, ir paties "jaunikio", p. Igno Gumboko. Visi dalyvavusieji puotoje buvo taip patikrinti kad jokios abejonės nebuvo apie jų apsiėdimą. Dabar pasirodo kad visa ta "komedija" buvo padaryta tik paerzinimui vieno asmens, o nebuvo tikėtasi kad viskas tas pasieks laikraščių. Dabar kilo nesmagumai tarpe "jaunavedžių", grąšiniai teismu, reikalavimai atlyginimo, ir tt.

Tiesa, gal būtų kad aš ir perdėjau vienokį kitą vietą, ypač pagyrimo tai nesigalėjau. Iš Gumbokas nėra nei stambus nei taip labai pasiturintis biznierių, tik šiaip sau salūninkas. P-lė Genovaitė žvribliutė, tiesa, yra gera Lietuvaite, bet nėra taip daug pasidarbavus Lietuvių tarpe kaip aš aprašiau.

Užtai, ramybės delei, aš visą tą dalyką ir atšaukiu. Atsitrauk patačiau visiems aukščiausi minėtiems asmenims daugiau tokių "spūsų" nekrešė, o tada nebus tokių nesmagumų nei jiems, nei laikraščiams, nei rašytojams.

Puotoje Dalyvavęs.

BALTIMORE, MD.

MINĖS LIETUVIŲ TAUTI-
NIO NAMO 15 METŲ
SUKAKTĮ

Spaliu 17 dieną sukanke 15 metų kaip vietos Lietuviai pastatė savo puikų tautinį namą-salę.

Salės bendrovės valdyba norėdama iškilmingai atžymėti sukaktuves, užkvietė visas vietines draugijas ir klubus dalyvauti paminėjimo iškilmėse, prisidedant ir prie iškilmių surėngimo. Tas sumanymas rado pritarimo. Draugijos ir klubai prisuntė savo atstovus, iš kurių tapo sudarytas rengimo komitetas. Tas komitetas jau nustatė visą iškilmių programą.

Seštadienį, Spaliu 17-tą, bus prakalbos ir koncertas. Prakalbos dalyvauš ir bus pagerbti visi buvusieji salės bendrovės pirmininkai, kartu ir dabartinis. Viso jų bus vienuolika; prie jų bus pagerbta ir šiaip senesnieji veikėjai. Po kalbų, šokiai. Tam vakarui įžanga nemokama.

Sekmadienį, Spaliu 18 d., bus iškilminga vakariene, su įžangos mokesčiu \$1.10. Vakariinės rengimo komisija sudaryta vien tik iš moterų, kurios jau ne kartą yra pasižymėjusios pelningais surengimais.

Tų iškilmių rengimo komitetas nuosirdžiai užprašo visus Baltimorės Lietuvius be skirtumo pažiūrėti dalyvauti šiose tautinio namo 15 metų sukaktuvių minėjimo iškilmėse.

ATSIDARO MOKYKLA. Ilgus metus veikus, o prieš keletą metų sustojus veikti A. Kurelaičio vedama vakarinė Lietuvių kalbos ir rašto mokykla, ši rudenį ir vėl rengiasi atsidaryti to paties p. Kurelaičio vadovystėje. Dabar p. Kurelaičis tik registruoja pasidariusius savo mokinius, ir kaip tik greit susiregistruos reikalingas mokinių skaičius, mokykla tuoj pradės veikti. Linkėtina A. Kurelaičiui gerų pasiekimų su sunkiame darbe, o Lietuviams tėvams patartina leisti savo vaikučius į tą mokyklą, pasimokyti Lietuviškos kalbos ir rašto. P. P. Jaras.

WATERBURY, CT.

V. UŽDAVINIO ATSI-
LANKYMAS

Rugsėjo 25 d. čia buvo surengta prakalbos Vilniui Vaduoti Sąjungos delegatui Vincui Uždavinui. Prakalbos buvo gyvos ir įspūdingos, ne vienam karštam Lietuviai krito iš akių asaros prisiminus apie pavergtus Vilniaus krašto Lietuvius. Nei vienas kalbėtojas iškilo taip daug apie Vilnių ir visą okupuotą kraštą nepapasakojų kiek p. Uždavinys. Musų kolonijoje, tuli gavalai iš kitokių kalbėtojų dažnai pasijuokia ir juos kritikuoja, bet p. Uždavinį net ir kairieji gerbia ir įvertina jo misiją.

Žmoniu buvo neperdaugiau, nes ta pati vakara buvo ir kitų draugijų susirinkimų ir šiaip daug kas nežinojo apie tas prakalbas. Prie to gal buvo kilusis kad prakalbos rengta parapijos salėje, kur nekurie žmonės nenori lankytis.

Bet buvusieji šiose prakalbose visi patenkinti p. Uždavinio apsaitytais pranešimais.

SMULKMENOS

Darbai Waterburyje pradėjo eiti daug geriau negu ejo iki šiol. Daug kas gavo dirbti, tik bėda kad atlyginimas visai mažas. Kuomet krautuvėse viskas pabrango, tai darbininkai tik ilgesnes valandas dirbdami iš savo uždarbio gali šiaip-taip krutėti.

Oras čia kiek atšalo, ryte ir gana šaltoka buna. Jau prasidėjo ir vakarinės mokyklos veikti, daug asmenų lanko mokyklas norėdami pasiruosti gavimui Amerikos pilietybės.

Lenku Waterburyje mažai yra, bet jau dabar jie pradėjo rengtis savo nepriklausomybės sukaktuvių minėjimui. Tačiau pas juos prasidėjo skilimas, šoviniškai Leadii kelia viena Lietuvį, kuris buk sukaldegis jų vienybė. Ir išties, vienas Litvinas kaž kaip juos sudomolizavo.

Vilniaus krašto Lietuvos Joe Vaky yra pakviestas kalbėti Ukrainiečių mitinguose dvieiose vietose, nušvitimui Lietuvių kovų su Lenkais už grobtą Lietuvį kraštą.

Lydietis.

Trumpos Pastabos apie Viską

Rašo Jonas Valaitis

Lietuvių Radio vėdėjas iš WMBQ—Brooklyn, N. Y.

—Iš Lietuvos į užsienius dabar mažai beišvažiuoja žmonių. Tačiau per savaitę perėitą mėnesį dar į Braziliją išvažiavo 160, į Palestiną 86, į Šv. Valstijas 10, į Kanadą 4, į Argentiną 8, į Afriką 7.

—Ar žinot kad Lietuviai valdant Klaipėdą, nuo 1930 metų iki Liepos 1 d. šių metų Klaipėdos uostą įplaukė 11,000 laivų!

AKRON

SMULKIOS ZINELĖS

Slivinskas su savo žmona praleido atostogas pas fermerius pp. Smitus, kurie gyvena arti Alliance, Ohio. Pp. Slivinskiai grįžo į Akroną patenkinti.

Pas pp. Gelžauskus lankėsi svetys, jos brolis Kazys Kvietkus iš Philadelphia, Pa. Jis kitados gyveno Akronė.

Pas Stasį Tamošauską atsilarkė iš Detroito jo švogėris su keliais kitais Lietuviais. Jiems Akronas patiko. Paviešėje, pasikalbėjo grįžo atgal.

Sako Petras Jurgelis nusipirkęs naują namą ir šiose dienose persikėlė į jį gyventi.

B. Jarašiaus uošvienė susirgo, tulą laiką gydėsi ligoninėje. Tapo parvežta namon, gydosi ir sveiksta savo dukters namuose.

Eina gandas kad nekurie prakilnus "Dirvos" skaitytojai ir rėmėjai žada surengti Akronė "Dirvos" naudai kokią pramogą ir pakviesti kad priubūt Clevelandiečiai su programą ir prakalba, nes senai kaip Akronė buvo kas kalbėję Lietuviams. Tiesa, kaip kada čia užkliuva koks komunistėlis, bet Lietuviai į jį kermonius nesilanko, jų kalbėtojai kalba tuščioms sienoms ir keliems komunistėliams, kurių čia mažai randasi.

Laukiam to "Dirvos" parengimo, nes "Dirva" yra verta rėmti, kaip tarnaujanti Lietuvų gerovei.

Kalnas.

IS AKRONO Į ILLINOIS IR
ATGAL

B. T. Goodrich Co. davė savo darbininkams atostogas su apmokėjimu. Kurie dirba virš 5 metų, gavo vieną savaitę atostogų, kurie dirba virš 10 metų, dvi savaites. Taigi daug ir Lietuvii gavo atostogas.

Jurgis Brazas, jaunuolis, nusipirkio automobilį, atvažiavo pas mane, sako, važiuojam automobilį išbandyti. Užklausiui kaip toli važiuosim? Atsako: Nagi į Springfield, Ill., 550 mylių tolimo nuo Akrono.

Taigi minėtas jaunuolis pasiėmęs savo motiną ir sesutę ir mane su sunum išsivežė ten kur 17 metų atgal gyvenome. Pasiekėm Springfieldą ir 14 valandų, apsistojom pas p. V. Brazienę, kuri mus gražiai priėmė. Taigi reikia pasakyti širdingą ačiū A. Silui, kuris irgi daug pasidarbavo mūsų priėmimo ir pavaišinimo.

Tą savaitę Springfielde buvo Valstijos Paroda, taigi buvo privaliavę daug žmonių, ir mes gavom progą Parodą pamatyti. Parodon žmonės leista nemokamai, Illinois valstijos gubernatorius, Demokratas, ir parodą leido Demokratų dykai, o Republikonai turėjo mokėti \$1.50.

Siek-tiek apie Springfieldo Lietuvii gyverimą. Kaip jie pasakoją, pas juos nėra tokių nesutikimų kaip kitur tarp Lietuvii, nors ir jie į partijas išsidalinę. Jeigu kokia partija rengia ką tai visi susirenka be skirtumo. Daug Lietuvii yra pasiturinčių, su kuriais teko išsikalbėti; jie verčiasi nepraštai.

Darbai ten eina vidutiniškai, kurie dirba tiems gerai, bet daug Lietuvii yra be darbo. Ten darbai ko ne vienos angliakasyklos ir pora malunų.

Organizacija tai geriausia laikosi SLA. kuopa. Nepriklausančių yra mažai.

Pasiviečiavę Springfielde 4 dienas, nuvažiavom Chicago aplankyti gimines ir senovės pažystamus. Man labiausia norėjosi pamatyti Dariaus ir Girėnos paminklas. Paminklas gražus, marmuro kalnas, gražioje vietoje parke, netoli nuo Sv. Kazimiero Akademijos.

Apsistoję buvom pas p. Benaitį, kuris gražiai priėmė ir suteikė nakvyne. Gryžom laimėdami, ir gerai išbandėm jaunuolio Brazo automobilį.

B. Jarašius.

—Kauno "Musų Rytos" redakcija gavo laiską iš Persijos nuo Dr. Juozo Kuntsko, kuris prašo apie Lietuvą žinoti. Dr. J. Kuntskis gyvena Persijoje per 25 metus ir tėvynės labai pasiūlo.

—Prancūzija įieško budų karo įiegomis suliginti su Vokietija. Prancūzijos Parlamentas tik svarsto budus, o Hitleris vėl staiga pareiškė kad Vokietija po ginklu patatys milijoną kareivių, kurie eisą per Ukrainos laukus į Rusiją naikinti Europai grėsiančio bolševizmo pavojaus. Prancūzija del to dar glaudžiau susijo su Rusija, kuriam blokui, žinoma, ir Lietuva pritaria.

—Mexico City — Meksikos sostinėje — 1929 metais apsigyvenęs Lietuvos Senkus gavo sargo vietą pas tulą 76 metų amžiaus turtuolį, Jam Senkus taip patiko kad jis aprašė jam po mirties visus savo turtus. Senkus steigė Meksikoje Lietuvii koloniją.

—Lietuvos Pienocentras neužligo pradės dideliais kiekiais vežti į Ameriką sviestą.

—Karaliaučiaus Rytų Mūgė (parodoje), kurioje pirmą kartą dalyvavo ir Lietuva su savo išdirbiniais, buvęs nazių bylos Klaipėdoje dalyvis, oberprezidentas Koch, trečdali savo kalbos parodoje paskyrė Lietuvos-Vokietijos gieriems santikams apibūdinti.

—Rugsėjo 17 išvyko Kauror ir Klaipėdos pirklių ekskursija savaitę į Svediją. suipažinti su Lietuvos kaimyno prekyba ir užmegsti didesnius ryšius.

—Lietuvių vardas ir Pietų Amerikoje diena iš dienos vis daugiau pagarsi. Ten lankėsi Lietuvos operos dainininkai, ir štai su rašytoju ir keliauninku Matu Salčium iš Lietuvos į Paragvajų nuvyko jaunuolis Jonas Vasinauskas. Jis pasirodė nepaprastai įgyvys. Kumsčiavosi kartą, kita, pagaliau kumsčiavosi su Paragvajaus čempionu Elodoro Maiz ir jį nugalėjo. Paragvajaus spauda Lietuvii išgarbino vaizdama "geležiniu Lietuviu".

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunat kurio "Dirvos" numerio tai prašydami Administracijos jį prisiusiti nerašykite "negavau pereinio numerio", bet parašykite: "Negavau nr. 2 arba 10, arba 31". Tada greitu laiku tikrai gausit tą numerį kurio neturit.

"Dirvos" Admin.

"Dirvos" Agentas

JONAS ZEMANTAUSKAS
NOTARAS

Užrašo naujas ir atnaujinat senas "Dirvos" prenumeras. Kreipkitės į jį.

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

DIDELĖ LIETUVIŠKA
VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1117 E. 79th Street
(Kampus Pulaski Ave.)

Šioje vaistinėje užlaikom visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo astrijo užsienėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaidų, dedervinių, nevirškinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nervišumo, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. Pakeltis Aptieka

1117 E. 79th St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8533 ENd. 8534

Aptieka atdara 7 dienas savaitės

Kaip tapti Suv. Valstijų
Pilieciu

"Dirvos" knygynas turi naują knygėlę tiems kurie nori apsipazinti su Amerikos pilietybės klausimais kurie reikalingi žinoti norinčiam tapti Suvienytų Valstijų pilieciu.

Kaina 25 centai.

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

"DIRVOS" REDAKTORIAUS K. S. KARPIAUS

K. S. Karpius

Kelionė SKANDINAVIJOJE

Gryžtant iš Pasaulio Lietuvių Kongreso

(Tęsinys iš pereinamo num.)

KO PROF. KEMĖŠIS VAŽIUOJA AMERIKON

KAIP VAITKUS SKRIDO

RUGS. 23 d. Laive "Gripsholm". — Iš laive gaunamų radiogramų — nors ir švediškoje kalboje — patyręs apie Vaitkus nukritimą Airijoje, įdomavausi patirti kaip toli jis nukrito ir kur nukrito. Taigi pasiėmęs su savimi kelionėje turėtą atlasą pradėjau apskaičiuoti, ir apie tai pranešiau kitiems laive buvusiems Lietuviams, kokius "rekordus" Vaitkus "sudaugė", skridamas "balta gulbe", kuriai buvo skirta ne koks paprastas kelias bet "didelėse aukštumose virš debesų". Štai tie "rekordai": jis perskrido tik apie 2700 Amerikoniškų mylių iš New Yorko į Airiją, per 22 valandas. Taigi, skrido po apie 122 mylių greičiu į valandą, išvyk lėčiau, bet paskui kada pateko į vakarų vėją ir kai gasolinas pradėjo mažėti ir lėktuvas lengvėti, po daug daugiau negu 120 mylių į valandą. Iš New Yorko į Kauną, tuo "trumpuoju lanku", kuriuo jis skrido, sakysim bus apie 5,000 mylių, taigi Vaitkus praskrido tik pusę kelio... Darius ir Girėnas, kurie rekordus Grigaitis norėjo sumušti, praskrido arti 4,500 mylių — taigi Vaitkui iki to rekordo truko dar 1,800 mylių. O jo lėktuvas kainavo apie \$40,000, su "vėliausias moksliškas patobulinimais", kuomet aniedu vyrai visų pagerinimų į savo Lituanicą įdėjo tik už apie \$8,000.

Vaitkus Airijoje taip skubino nutukti kad vos neįkrito į Mask ežerą — butų ežere žuvis, po perskridimo Atlantiko... Jis leidosi prie Ballinrobe, kitoje pusėje Mask ežero, ir buvęs tiek nuvargęs kad nepataikė nusileisti aerodrome, bet dribo šale jo...

Koks buvo oras? Nežiurint koks aršus oras butų, pakilus virš miglų ir debesų geru lėktuvu galima skristi su mažu pavojum. Ar Vaitkus nekilo virš debesų ir miglų, jeigu jos kelyje pasitaikė? Tai ko nekilo? Betgi kiti nereikėjo, nes su mažais išėmimais virš Atlantiko šias kelias dienas oras tyras, stiprus vėjas iš vakarų gelbėjo, kelionės pabaigoje, skristi gal but ir iki 200 mylių į valandą. Matymas virš Atlantiko buvo nepaprastai geras dieną ir naktį. Tą naktį kaip jis skrido, švietė ir mėnulis. Nusileidęs, nors tuoj sakė pritrūkę benzino, bet paskui pats prapažino kad benzino turėjo tiek daug kad jį atidavė atlyginimu Airiams Ballinrobe už patarnavimą. Pasirodė kad tas "oro karžygis" galėjo išlaikyti ore tik 22 valandas, ir kaip tik perskrido plačią dalį vandenio, pamatęs pirmą kraštą žemės skubino leistis. Tai joks karžygiškumas, pasiaukavimas nei drąsa.

Per patį Atlantiką jis skrido tik keliolika valandų, nes toje vietoje yra pats siauriausias vanduo: nuo Newfoundlando, Amerikos pusėje, iki Airijos, Atlantiko plotis yra tik apie 1,600 mylių. Šių laikų lėktuvais tik įsibėgėjus tas plotas peršokamas. Pati vargingiausia kelionės dalis tai su visu benzinu pasikelti iš aerodromo New Yorke ir su pilnu svoriu skristi dešimt ar kiek mažiau valandų iki Newfoundlando.

Skaitytojai atsimena mane aprašant kokia baisi audra siautė Atlantike tuo laiku kai mes išplaukėm. Bet atsimena kad antrą dieną kelionės ta audra liovėsi. Taigi, Vaitkus skrido paskui tą audrą, su stipriu jos ūdegos vėju, su aptyrėjusiu dangum. Dvidešimt dvi valandos yra visai trumpas laikas, ir nakties turėjo pora valandų mažiau, greitai skrendant, kadangi keliaujama į rytus, kur saulė teka jau šešiomis valandomis anksčiau negu New Yorke.

Jeigu išskrido apie 5 ar 6 valandą ryto, Rugsėjo 21-mą, ir jau už 22 valandų — nesuėjus pilnai parai — pasiekė Airiją, tai buvo apie 4 ar 5 valandą ryto New Yorko laikui, ir galėjo buti dar prietamsu New Yorke, tačiau Airijoje jau buvo apie 10 ar 11 valandą dienos kuomet įšėjo vietos leisti. Jam pradėjo švisti esant už kokių 500 mylių nuo krašto. Jeigu butų turėjęs noro ir pasiryžimo į Lietuvą skristi, Kauną butų pasiekęs tą pačią dieną pavakare. Dabar gi, skubėdamas tupti, sulaužė ir sugadino tokį brangų lėktuvą.

Kiek laive buvę Lietuviai įdomavosi Vaitkus pasirodė iš to kad, nors aš ryte visiems apipasačiojau kad jis perskrido ir kaip, po pietų jau niekas neužsiminė apie jį nei apie jo žygį, o vienas karštas Naujienietis pasakė kad niekas iš to jei Vaitkus tapo trumpai skrido, kuomet "Naujienos" vis skelbė buk jis skrisias "užbaigti" Dariaus ir Girėno žygį...

Tuo ir baigsiu apie Vaitkų. Vakarp šiandien mes pravažiavom pusę savo kelio.

Šiandien plačiai išsikalbėjau su Prof. Kan. Kemėšiu ir patyriau ko jis į Ameriką važiuoja. Pamaniau sau, ar vienu ar kitu tikslu važiuoja, vienok mūsų spauda jį pasitikus darys visokių išvadų ir net užpildinės. Prof. Kemėšis važiuoja mokytis, vyksta į Washingtoną, kur studijuos Socialės Teisingystės šaką, kuris mokslas Amerikoje plačiai išvystytas, ir norima jį praplėsti Lietuvoje. Kan. Kemėšis nevainės su prakalbomis nei politika.

Toliau, plačiai apkalbėjom pirmutinio Pasaulio Lietuvių Kongreso sudarytos Pasaulio Lietuvių Sąjungos planą ir kaip jos programą butų galima vykdyti Amerikoje. Kaip jis taip ir aš sutikome kad tarp tautininkų ir katalikų Lietuvių klausime skirtumų nėra ir galima veikti abiem srovėm išvien. Rimtesni tautininkai, bendrai, palieka religijos klausimą nuolat, jos neužkabina ir neužsimina tikybės ar dymu, o tautos reikalai yra bendri ir tautininkams ir katalikams. Jeigu šios abi srovės tartinai dirbtų, visos kitos mūsų srovės butų bereikšmės.

Sutarėm sušaukti katalikų ir tautininkų veikėjų konferenciją kaip tik parvyksim į New Yorką, tikslu paskleisti tarp jų naują Kongreso dvasią ir pasitarti kaip toliau dirbuotis. Jei šių srovių žmonės pešis, nieko neveiks, Amerikos Lietuvių gyvenimas tuoj pakriks, kožna srovėlė su savo pasekėjais liks silpna, o jei išvien eisim, bus ir veikėjų ir sekėjų.

Prof. Kemėšis užsiminė kad, jo manymu, butų labai naudinga į Ameriką atkviesti įžymiausias Lietuviškių liaudies dainų interpretatores, dirbant išvien su DULR ir Pasaulio Lietuvių Sąjunga, kad butų visapusis pasitenkinimas ir pritarimas.

NAUJAS LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS

Žmogus Pasižymėjęs Klaipėdos Atvadavime

Šiose dienose Amerikon atvyko naujas Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke, p. J. Budrys. Tai yra maloni žinia Amerikos Lietuviams, nes susilaukiam žymaus mūsų tautos vyro, kurio vardas aukso raidėmis įrašytas Lietuvių tautos istorijoje.

Prieš didįjį karą p. Budrys dalyvavo tautinėje Lietuvių darbuotėje Lietuvoje. Rusų pašauktas karo metu, jis tarnavo kariūnėse karininku. Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pradžioje jis grįžo Tėvynei ir tarnavo karininku kariūnėse štabe, kur jam buvo skirta atsakomings pareigos.

Klaipėdos krašto Lietuviams nepakenčiant persekiojimų ir pasiryžus išsivaduoti ir prisijungti prie laisvos Lietuvos, p. Budrys savanorisiu stoji į Mažosios Lietuvos sukilėlių eiles ir 1923 metų Sausio pradžioje buvo paskirtas vyriausiu sukilimo vadu. Kaip žinome,

Klaipėdiečių žygis buvo labai sėkmingas visos Lietuvių tautos džiaugsmui. J. Budrys pasižymėjo ne tik narsumu, sumanumu ir atkaklumu, bet ir tinkamu vadovavimu ginkluotoms sukilėlių įgėoms ir jų veiksmams prieš didesnes ir geriau ginkluotas įgėgas. Jis pasirodė ir kaip gabus diplomatas.

Pažymėtinas vienas įdomus istorinis įvykis, kuris rodo Lietuvius narsumą ir atkaklumą. Sukilėliams paėmus Klaipėdą ir praėjus savaitei, į uostą atplaukė Prancūzų, Anglų ir Italų atstovai su karo laivais; buvo net ir Lenkų karo laivas. Buvusio Klaipėdos gubernatoriaus Prancūzo Petisnė kurstomi, jie kelias dienas tyrinėjo įvykius ir staiga pasiuntė ultimatumą sukilėliams per tris valandas išeiti iš Klaipėdos, grąšindami sunaikinti juos ir miestą. Vyriausias sukilėlių vadas su savo padėje-

jais nenusigando: įsakė ginkluotiems savo vyrams užimti pozicijas, pasiruošti kautynėms ir, iš savo pusės, davė tik pusę valandos Santarvės atstovams pagaltvoti!

Galinga Santarvė labai nušėbo del tokio Lietuvių atkaklumo ir, bijodama kad iš to nekiltų didelis karas Europos Rytuose, nusileido Budrio vadovaujamai savanorių kariūnėnei. Bet Petisnė vistiek reikalavo kad karo laivai šaudytų į miestą. Nei pusvalandžio nelaukę, Santarvės atstovai atsakė kad praneš savo vyriausybėms tokį griežtą sukilėlių atsakymą išeiti iš Klaipėdos.

Toks Lietuvių atkaklumas daug nulėmė. Naujo karo išvengta. Netrukus prasidėjo derybos, kurioms vesti Lietuvai atsiuntė savo atstovą A. Smetoną. Derybos ilgai nusišėšė, ir pagaliau Santarvės tiko oficialiai perleisti Lietuvai Klaipėdos kraštą, kurį sukilėliai savo krauju bei žygiu atvadavo ir kurį Klaipėdiečių konferencija 1923 m. Vasario 19 d. reikalavo prijungti prie laisvos Didžiosios Lietuvos.

Toks J. Budrio karžygiškumas ir nuopelnai įrašyti Lietuvos garbingu žygių istorijon. Jo herojiškumo ir jo vadovaujamų savanorių dėka Lietuva šiandien turi savo uostą, kuris gražiai auga ir neša mūsų valstybei didelės naudos. Malonu pridurti kad šiame žygyje dalyvavo ir Amerikiečiai: pirmutinis Atlantiko nugaulėjas Kapt. S. Darius, A. Ivaškevičius (paaukojęs sukilimui milijoną markių), A. Martus, J. Zamkus, P. Rimkus, Adv. K. Jurgėla, Dr. J. Jurgėla.

Gaila kad J. Budrio kuklumas neleidžia jam ryžtis smulkiai aprašyti tą istorinį žygį, kuriame pasireiškė poros tūkstančių Lietuvių didvyriškumas ir jų vadų gabumai. Ypač jaunoji mūsų karta trokšta kad jis kada nors tai padarytu. Atsidėkodama už nuopelnus, Lietuvos vyriausybė paskyrė J. Budrį pirmutiniu Klaipėdos krašto gubernatorium. Šioje aukštoje tarnyboje jis išbuvo keleris metus. Gubernatorius ten yra tartum mažos autonominės respublikos prezidentas, kuris turi buti ištikimas tautiniams Lietuviių siekiam, sumanus valdovas (administratorius) ir gabus diplomatas, sugebantis suderinti visos valstybės reikalus ir Vokiškos seimelio daugumos nuolatinį nerimavimą.

1927 metais p. Budrys buvo pakviestas aukštūn tarnybon vidaus reikalų ministerijoje, kur vadovavo piliečių apsaugos departamentui. Rodos 1928 m. p. Budrys buvo paskirtas Lietuvos generaliniu Konsulu Karaliaučiuje, Prusijoje. Šias aukštas pareigas ėjo iki šiol. Jo rūpesčiu ėmė smarkiai plėstis Lietuvos prekyba su Vokietija. Kitus jo nuopelnus šioje tarnyboje žino tik Lietuvos vyriausybė, kuri šį garbingą konsulą perkelia į New Yorką.

Pažymėtina kad p. Budrys visada buvo nuosirdus ir kuklus patriotas, sumanus, darbus karininkas, valdininkas, ir nepriklausė prie partijų. Reikia tikėtis kad tokių didelių nuopelnų šis žymus mūsų tautos vyras bus tinkamai įvertintas šiame krašte, sudarys gražius santykius su Amerikos Lietuviais ir sugebės dar daugiau patarnauti bendriems Lietuvos valstybės reikalams.

Petrus Jurgėla.

LIETUVOS ŽEMLAPIAI

30c

Šie Lietuvos žemlapiai yra labai aiškūs, nurodanti visus miestus, miestelius ir bažnytkaimius; kelius, upes ir ežerus; taip kad turėdami šį žemlapį galėsit puikiai apsipazinti su Lietuvos padėtimi: kurioje dalyje kas randasi, kur susieina rubėžiai kitų šalių, ir viską kitą reikalingą jame rasite.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Lucky dėl Jūsų

—Tai Lengvas Užsirūkymas!

APSAUGA IR MALONUMAS... Gerėkitės abiejais lengvame užsirūkyme

Gerą sprendimą — lygiai, kaip ir geras skonis — primena lengvą užsirūkymą. Nes atsiminkit... jog Lucky Strike garsus "It's Toasted" procesas suteikia jums gerklės apsaugą prieš knitėjimus, prieš kosulį.

Prityre rūkytojai žino kodėl

Tie, kurie per metų metus yra rūkę — prityrę rūkytojai — jie yra tais, kurie visų geriausia žino, kodėl tai yra tokia puikia idėja prisilaikyti lengvo užsirūkymo... visuomet! Tikras rūkymas yra parodęs tą ypatingą džiaugsmą Lucky Strike cigaretėse... pagamintame iš rinkinių puikiosios tabako vidurinių lapų, kokius tik pinigai gali pirkti. Ir tikras rūkymas yra jiems įrodęs, ką Luckies išskirtinasis procesas, "It's Toasted," reiškia gerklės apsaugą nuo knitėjimų ir kosulio. Jei jūs dar nerūkote Luckies, nusipirkit pakelį ir pabandykit juos. Jūs patirsit, kodėl prityrę rūkytojai pataria lengvą užsirūkymą — Lucky.

★ ★ VĖLIAUSIOS NAUJIENOS! ★ ★

Virš 6,500,000 "Sweepstakes" dalyvių vienoje savaitėje!

Daugiau, kaip 6,500,000 įstojimo blankų į Jūsų Lucky Strike "Sweepstakes" buvo gauta vienoje savaitėje. Iš šio didžio tautinio cigaretų tabako žmonės visoje šalyje gauna tikrą malonumą. Gi kaipio tiesioginė to pasėka tūkstančiams kitų buvo duota darbas. Ar jūs jau įstojot? Ar laimėjot savo skoningus Lucky Strikes? Ant radio yra perduodama muzika. Atsisukite ant radio "Your Hit Parade" — trečią dieną ir šeštą dieną vakarais. Klausykite, spręskite ir palyginkite melodijas — tada pabandykite Jūsų Lucky Strike "Sweepstakes."

Ir jeigu dar nerūkote Luckies, pabandykite juos taipgi. Gal būt tuo ką nors netenkatė? Jūs įvertinsite Luckies pirmenybę — Lengvą Užsirūkymą iš turtingo, brandaus-kūno tabako.

RADIO PROGRAMAS IŠ LIETUVOS

Lietuvos laikraščiai praneša kad Kauno radiofonas yra gavęs iš vienos Amerikos radio stočių bendrovės pasiūlymą transliuoti iš Lietuvos Lietuviių muzikos ir dainų koncertą.

Tokiam koncertui radiofonas jau senai rengiasi, stengiasi sudaryti ypatingą žymiai geresnį negu pirmo iš Lietuvos perduoto Amerikai koncerto programą. Tuo tarpu projektuojama koncerto programoje duoti skudučių, kanklių muzikos, solistų ir choro dainas, orkestrų išpildomus Lietuviių kompozitorių kurinius.

Amerika Lietuvos koncertui transliuoti skiria visą pusvalandį. Koncertas numatomas rengti Spalį 11 d.

Skelbimai "Dirvoje"

Smulkūs skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvių išnuomavimas ar pardavimas, pajieškiojimai, padėkos laiškai, galima patalpinti šia kaina:

50c už vieną kartą
3 kartus už \$1.00

Priduokit gatavai parašę "Dirvos" Administracijai.

Skaitykit ★ Skaitykit

"Dirvos" Administracijoje galit gauti šiuos laikraščius "VIENYBĖ", "MARGUTIS", "TAUTA" ir laikračių iš Lietuvos pavieniais numeriais.

Luckies

—lengvas užsirūkymas

IŠ TURTINGO, BRANDAUS-KŪNO TABAKO—"IT'S TOASTED"

Copyright 1928, The American Tobacco Company

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

LENKŲ GĖDOS FOTOGRAFIJA

Lietuviai turi savo rankose vieną labai svarbų dokumentą — fotografiją Suvalkų konferencijos, kurioje Spalių 7-tą, 1920 metais, Lenkai pasirašė taiką su Lietuva, pripažindami Vilnių ir kitus dabar užgrobtus Lietuvos plotus ir miestus Lietuvai.

Kaune, Vytauto Didžiojo Muzejuje, yra išskabinas padidintas ir spalvomis išpieštas atvaizdas to įvykio, ir tas atvaizdas yra atspausdintas Vytauto Didžiojo Albume. Jis laikas nuo laiko buvo pakartotas ir nekuriuose Lietuvos leidiniuose.

Tai yra gal pačių Lenkų pakviesto fotografo užrašas, ir tas atvaizdas yra kordavimas Lenkų klastos, kurios jie užsiginti negali.

Tai yra liudymas jų begėdiškumo ir viliugystės.

Tame atvaizde štai kas matosi:

Kambarys su ilgu stalu, abiem pusėm apsestus žmonėmis. Tai Lietuviai ir Lenkai Suvalkų sutarties darytojai.

Ant sienos ties galu stalo, kabo Lenkų baltas aras, apačioje aro Pilsudskio paveikslas, o priešais delegatus ant stalo stovi kryžius.

Prie tų visų tautinių ir tikiybinių šventenybių, mūsų tautos amžini priešai Lenkai pasirašė su Lietuva sutartį, padarė priesaikas, ir už poros dienų tas savo priesaikas begėdiškiausia sulaužė!

Lenkai, žinodami kad Lietuva, pasirašius su jais sutartį, atitraukė nuo Vilniaus savo kariūmenes, pasiuntė Gen. Żeligowskį užimti mūsų sostinę — ir užėmė...

Tą Żeligowskį pavadino Żeligauskiu, padarydami jį "Lietuviu", ir skelbė pasauliui buk patys Vilniaus krašto Lietuviai sukėlė ir prijungė Vilniaus kraštą prie Lenkijos...

Už tokią viliugystę — prisimenant ir kitas istoriškas Lenkų klastas Lietuviams, —Lietuva atsisako turėti su Lenkija kokius nors santykius.

Lietuviai be draugavimo su Lenkais geriausia apsieina. Rado daug draugų valstybių toliau nuo pačios Lietuvos sienų, ir gražiai gyvena. Tuo tarpu Lenkija, prisigrobus kitų tautų žemių, skursta.

PRIPAŽYSTA ATEIVIŲ GALYBĖ

Gana įdomų ir ateiviams svarbų pranešimą padarė Chicagos Respublikonų partijos vadai, rengdami prezidento rinkimus, kada politikieriams reikalinga visi ateivių piliečių balsai.

Pranešime įrodoma kad keletoje valstijų, kuriose ateivių tirštai gyvenama, prezidentystę laimėję kandidatai rinkimuose gavo tokią daugumą balsų kiek tose valstijose esama ateivių balsuotojų. Nekuriuose tokiose valstijose gavo net daryk tiek balsų kiek reikėjo kandidato laimėjimui.

Tą svarbų faktą žino ir Amerikonai politikieriai ir gerai žino ateiviai veikėję ir vadai. Tuo pasinaudodami ateiviai galėtų daug ko išreikauti iš politikie-

rių, tik turėtų vieningai reikalauti.

Bėda tik tame kad ateiviai — tam pavyzdžiui turime savo Lietuvius tarpe — jokio susitaikymo ir bendro veikimo pasiekti negali, ir todėl mažai ką, ar ir visai nieko, nelaimi.

Politikieriai daugelyje vietų net gudriai laiko ateivius pažaboje, suskaldydami juos. Daro štai kaip. Paveizdan, miestus balsavimams yra padalintas į tam tikras sritis. Kurioje miesto dalyje gyvena keli dešimtai tukstančių vienos kurios tautos žmonių, tos tautos piliečiai galėtų visada išrinkti į miesto tarybą savo žmones, ir politikieriams nei gero.

Politikieriai tačiau ima ir padalina tos miesto dalies vientačius pusiau: per jų gyvenamą vidurį praveda padalinimo liniją ir vienos pusės gyventojai turi eiti balsuoti į Ward 23, kitos į Ward 24... Kožnas ward stato savo kandidatus ir tik už juos gali balsuoti, ir tada ateiviai savo kandidato nei viename nei kitame warde išrinkti negali.

Jie tada priklauso nuo politikierių malonės. Jeigu kuriam ką primeta, gerai, bet toki priverčiai sunkiai dirbti tarp savo žmonių už jų partiją.

AMERIKOS BEMOKSLIAI

Paskiausiomis cenzo žiniomis S. Valstijose randa-si 4,233,753 asmenys dešimties metų ar daugiau, nemokanti nei rašyti nei skaityti.

Nors dalinai tos gėdos apmažinimui, viešų darbų administracija surašo 40,000 mokytojų kurie ir kurios buvo be vietų ir pastatė tą armiją mokytojų šviesti tuos kuriuos galima prieti.

NERAMUMAI PALESTINOJE

Anglija pasiryžo kovoti ugnį su ugnim Palestinoje, kur nuo šių metų Balandžio mėnesio Arabų sukilimuose prieš Žydų įvažimą į Palestiną jau nužudyta 340 žmonių ir nuostolių padaryta už \$13,750,000.

Iš tų užmūsty 34 yra Britų kareiviai ir policininkai, 81 Žydas ir 225 Arabai. Prie to, 1,060 žmonių sužeista.

Nuostoliai padaryta tokie: išversta 250,000 medžių; 280 namų padegta; 48 tiltai išsprogdinta, 300 atveji nukapota telefono vielos, nuversta 32 traukiniai ir padaryta kitokių kenksmingų darbų.

Toks tai gyvenimas Žydų jų žadėtoje žemėje, Palestinoje, toje vadinamoje "Sventoje Žemėje".

Žydai ten gyvena nepalaujamai baimėje. Viso pasaulio Žydai laiko Palestiną savo idealiska tėvyne, o ten gyvenanti Žydai esti nepalaujamai baimėje.

Ju tą vienatinę žemę savi-nasi Arabai, ir Žydai vis lieka žmonėmis be savo žemės. Toks jų likimas.

Šuo nušovė vaikina. Nacogdoches, Tex. — Vienas 16 metų vaikinys įvijo vo-

TYLIAI VILIJA BANGUOJA

NADAS RASTENIS.

Tyliai Vilija banguoja, verpetus į jūrą neša, Tyliai vargsta senas Vilnius, velka jungą seno priešo. Gėlės vysta, lapai krinta, tik rugiai kai kur dar želia. Štai ir vėl praslinko metai — štai ir vėl Devinta Spalis! Medžiai plinka, saulė slapstosi, šaltas vėjas viską šluoja, — O Mozurai mūsų brolių arklius, karves sekvestruoja...

Tyliai vargsta mūsų broliai — dar tyliai sesutės verkia; Ašarėlės skalsiai laisto lauką, daržą, sodą, pirkia. Nėr kam glostis, nėr kam skustis; o vargu, vargu be galo: Lenkai, gyvulus išvedę, jau tuščius aruodus valo! Ak, nebūs ir vėl duonutės, o ilga žiema ateina... Būlvės, grikliai nederėjo. Oi, badu vėl mis šeimyna...

Kiek mokyklų uždaryta, kiek spaudos sukongfiskuota! Kiek kalėjimuose pusta, kiek mirties bausmės nuota! O nunai Varsavos šlektos naują "prova" sugalvojo: Ja "nenuoramas" pasienių tremis į tamsiąją Lenkiją. Ir dabar jau, atsikėlę ryto aušrai neprasvitus, Rasim sesutes ir brolius į Lenkiją išvarytus...

Dvidešimts penki jau metai kai, su ašara ant veido, Tėvas, brolis, dvi sesutės man į tėviškę išleido. Stagalienai, švenčionėliai, Vilnius, Varsava, Berlynas, Bremenas, ir "Rhine" garlaivis, okeano vandenynas — Ir, Amerika — tai mano žygis į Pasaulį Naują! Kur mus' broliai, laimė radę, semia aukšą pilną sauja...

Dvidešimts penki jau metai! Bet atsimenu tą kraštą Kur gimiau — kur mūsų broliai šiandien velka Lenkų našta. Kas galėtų neatminti to jaunų dienų Pasaulio — Soduos' skėstančių bakažių, medžiuos' mirgancio kaimelio... Ežerų, upelių, girių, lazdynų, žaliųjų gojų. Ir plačių laukų, kuriuose vaikas jau buvau artoju.

Iš Rytų Vakarų linkui išvariau aš pirmą vagą — Ir dabar aš Vakaruose, o Rytams krutinė dega! Ten ganiau žaisis, išmokau A-B-C; laukuose banda Raliavau; ten ir šiandieną mano greitos mintys skrenda. Kaip tiksliai akis sumerkiau, prieš mane šešėliai pinas Tie keliai ir tie takeliai, ir jaunimas kaip gėlynas.

Prieš pavasarį tutešui į strėnas diegliai įstrigo: Sniegas ir ledai sutirpo — jis dar vis kentėjo ligą. Vyturiams sučyrujauvas, kaimynai — šyvoką, sarti Pasikinkė išgurejo kožnas savo žemę arti. Bet tutešis tik ant kriukių gali pareiti per kiemą. Mama tankiai asaroja; mus vaikus net širpas ima.

Po kelių dienų tutešis kiek sveikatoj pagerėjo — Mama vedė diktą bėrį, tėvas su kriukių rėpliojo. Aš gi, dyklymetis berras, susitursines, užduses. Vilkau sunkią seną žagrę pirmo dirvon, link Palušės. Štai, bėrys jau pakinkytas. Tėvas varo sumetimą. Vos aparė vagą-kitą, ir susmuko į arimą...

Pirmą vagą išvariau aš iš Rytų Vakarų linkui — Ir pradėjau žemę arti, vis aplinkui ir aplinkui. Tėvas su mama sustoję į mane meliiai žiūrėjo. Kaip ju berno laibos kojos apie žagrę strapinėjo. Apsiverkė, atsidusę, širdžia sužeista, be žado. Jie mane paliko arti, ginti namiškius nuo bado.

Po pietų pradėjau arti, ir ariau iki sutoimo Maloni tamsa užklojo vaiko surausta arimą... Vakariene. Plumpt į lovą... Vėl rytai paliejo vašką; Saulė teka, laikas keltis... Visi mano kaulai braška... Bet keliuosi, ir kaip vyras noriu atstatyti krutinę — Visas mano kunas skauda, rankų raumenys sutinę...

Vėl ariu. Arklys žingsniuoją, prunkščia, nešasi kaip vėjas — Paskui jį ir žagrę virpa jau antros dienos arėjas. Rankos kruvinos, puslėtos; veidas prakaitu rasoja; Tai vaga, tai per arimą, sukias koją aplink koją. Į mane ištolo žūri kelios kaimo moterėlės, Ir nuo veido visos braukia ašaras kampu skarelės...

Su vargu suknisus lauką, kitas vargas prasidėjo: Iš manęs likimui reikė padaryti ir sėjęją. Šniurą-kitą avizomis kaimynai dar man apėjo; Bet paskui aš pats jau sėjau — ir su vėju ir prieš vėją. Avizas, mežiūs ir žirnius bei pupas šiaip-taip pabėrus, Sėmenis kai reikė sėti, bėgau vėl pas kaimo vyrus.

Vienas turgun išvažiavęs, kitas vieši pas kaimyną, Trečias kalvėje užtrukio, ir negaunu anei vieno. Dirvoje bėrys, akėčios, ir linų grūdų maišelis. Ir aš pats guliu ant žemės, veidas į grumstus įšales. Rankos gniauzo juodą žemę, pro pirštus smoteliai byra — Byra ašaros lietumi mažamečio darbo vyro...

Girdžiu balsą. Tai motušė, prisartičius ištyko Klausia, "Kas tau? Ar, suneli, kas negero atsitiko?" Aš gukiodamas, "Mamyte... sėmenis pasėti laikas. Grudas smulkus... vėjas pučia... Menkas dar esu sėjikas... Kito negalėjau gauti..." Mama tarė, "Sėk, vaikeli... Kaip jau bus taip bus... jei Dievas skyrė mums vargingą dalį..."

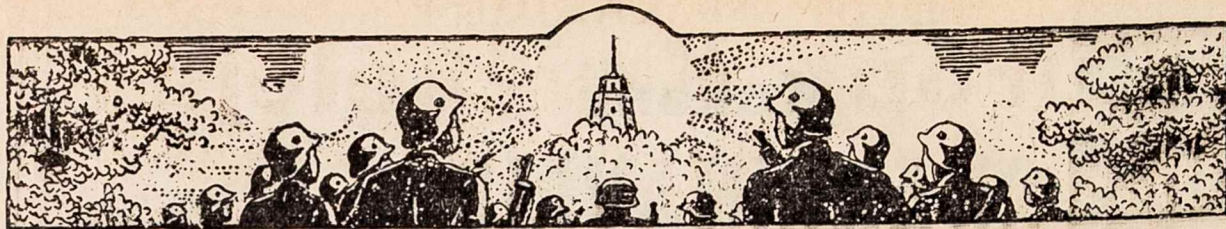
Ėmiau sėti. Gintariniai trupinėliai veikiai sprudo... Iš tarpupirėjų pagavęs, vėjas blaškė smulkų grūdą... Kai linai pradėjo dygti, skausmas strigo į krutinę — Čia prapleikė, čia verpetas, ten dieglių šepetynė... Bet linai gerai išaugo. — Taip aš, iš dienos į dieną, Ir likau laukų artoju — ariau, sėjau, pjoviau šieną...

Ak, dabar tą juodą žemę, mano prakaitu šlakstyta, Ašarom's, krauju aplieta, Varsavos tranai apspito. Vilnijos laukų gėlyną — pienį, rugiagėlę, kmyną, Ramunaitį, agulonę — nelabieji Lenkai mina! Mano tėviškę piktieji atėjauai dabar valdo — Mano brolius pačiais kausto, jų tėvų dainas nutildo...

Tyliai Vilija banguoja, verpetus į jūrą neša; Tyliai vargsta mūsų broliai... tyliai keikia žiaurų prieša... Knūzdas suėję vyrai, šnabzdai buriais jaunuoliai; Pritariai laukai ir girios. Lietuvų drasulių valiai... Ažuolynas duosias buožes, o kuolus žadas pusynas; Slėpsias Lietuvius eglėnas; Lenkus laidosias dumblynas...

Tyliai vargsta senas Vilnius, bet per amžius vargt nemano; Rengias vyti į Varsavą pasalingą "prošepaną". Tyliai vargsta Vilniaus kraštas... Laukia Gedimino žodžių. Tada kils visi kaip vėjas, nuo Suvalkų iki Vidžių! Ir išgins šlektas į pliką, nederlingą Mozuriją... Lai ten jie už pečiaus tupi, ir nelieta bužą ryja!!

verį į aukštai medyje skylę ir pastatęs prie medžio savo šautuvą vamzdžiu aukštyn, lipo į medį voverę iškrapštyti. Tuo tarpu atbėgęs prie medžio jo šuo irgi ėmė šokinėti aukštyn ir koja užkabino už šautuvo gaiduko. Šautuvas iššovė ir vaikiną iškrito iš medžio negyvas.

TRETIETIEJI KRAŽIAI VILNIUJE

(15 METŲ SUKAKTIS)

Spalių 1 dieną suėjo lygiai 15 metų kai Lenkai, okupavę Vilnių padarė dideles skerdynes, pogromą, prieš Lietuvius moksleivius, mažus vaikus, berniukus ir mergaites. Tas pogromas buvo pavadintas Trečių Kražių skerdynės.

Tebus leista šių liudnų sukaktuvių proga priminti Amerikos Lietuvius visuomenei tai kas buvo prieš 15 metų. Nesunku man prisiminti tuos įvykius, nes pats buvau tuo laiku Vilniaus Lietuvos gimnazijos mokiniu, pats pergyvenau pasibaisėtiną valandą, pats, kaip ir kiti mano draugai, beveik tris savaites nesiojau mėlynės ant savo kuno nuo skaudžių Lenkų smuglių... Aš tačiau buvau nukentėjęs mažiau negu daugelis kitų mano draugų, kurie patys negalėjo pareiti iš pogromo vietos, kuriuos turėjo parvesti, ar net ir nežinai nešti...

Kaip visi okupantai užėmė kurį nors kraštą stengiasi "vykdyti savo planus", "kelti užkariauto krašto kultūrą", taip ir Żeligowskio atvesti Lenkai savo "planus vykdė" ir tebevykdė...

1920 metais, Lenkams Vilnių pagrobus, Lietuviai Vilniuje be kitų mokyklų turėjo dvi gimnazijas ir mokytojų seminariją. Viena gimnazija, mergaičių, tuojau buvo uždaryta, Lenkai uždarė ją be jokių ceremonijų, o Koedukacinę gimnaziją ir mokytojų seminariją susiglaudusius vienuose rumuose, prie garsios Lukiškių aikštės, varė savo darba. Lenkams tai labai nepatiko. Jie sumanė vienu žygiu uždaryti šias dvi Lietuvos kultūros istaigas. Beje, tuose pat rumuose buvo prisiglaudus Lietuvos pavyzdinė pradžios mokykla, buvo kursai suaugusiems, scena ir salė įvairiems parengimams.

Okupantai sumanė tat atimti iš Lietuvos tuos rumus, išmesti visas kultūrines istaigas gatvėn, kitų rumų neduoti, ir tuo būdu patys Lietuviai likviduosią savo mokyklas... Lietuviai tai gerai suprato ir pasiryžo ginti savo šventus kultūros rumus. Lenkai rašė raštus po raštų įsakymai išsikraustyti iš tų rumų, kurie Lietuviams labai daug kaštavo. Perėmus juos iš Vokiečių okupacinės valdžios, prie kurios buvo ten liginonė, teko juos perdurti, taisyti, tvarkyti. Ne vienas Amerikos Lietuvos dolaris buvo padėtas tu rumų sutvarkymui. Lietuviai Lenkų raštų neklaušė. Iš rumų nėjo, nes nebuvo kur eiti, o Lenkams rumai nereikalingi buvo. Tuščių namų Vilniuje buvo ir tebėra pakankamai įkišoli.

LENKŲ UZPUOLIMAS

Kai Lietuviai nepaklausė rašto, Lenkai pradėjo grumoti smurtu. Ką manė ir galvojo tais laikais mūsų mokytojai man sunku pasakyti. Tačiau moksleiviai, pajutę artėjant pavojų mūsų mokslo židiniui, tarėmės ir ryžomės rumus ginti nuo okupantų. Mes buvome įsitikinę kad Lenkai rumų neatims, jei kas nors tuose rumuose bus, jei bus ten pilna moksleivių. Priešpriešinėjus valandomis mokėsi gimnazistai, popietinėmis valandomis suėdavo mokytojų seminarijos auklėtiniai, ir pavyzdinės mokyklos mokiniai. Nebuvo tarpo kad rumai būtų tušti.

Nors nuotauka buvo nerami, dangus niakstėsi, tačiau niekas netikėjo kad Lenkai imty mus esančius rumuose varyti laukan...

Tik 1921 metų Spalių 1 dieną mums gimnazistams į namus parėjus, pasklido po miestą žinia kad Lenkų žandarai apsupo Lietuvos gimnazijos rumus... Visi kas tik kaip galėjomės greičiau bėgome prie gimnazijos. Viduje buvo susirinkę seminaristai ir maziėji pavyzdinės mokyklos vaikai. Juos išėiti leido ir varė laukan, tačiau mūsų jau nei vieno neįleido į vidų. Vienas-kitas bandė lipti per geležinę tvorą ir langa, tačiau Lenkų žandarai mušdami šautuvų buožėmis berniukus vaikė.

Ir mes ir mūsų mokytojai rinkomės ties gimnazijos durimis ir pačiais rumais ir prašėme palikti mums mūsų mokyklą. Lenkai žandarai rėkė: "Išsikirstykite!" Iš vidaus mokinius sumuštus, sukrutintus metė lankan pro duris gatvėn jų tėvų ar globotojų rankoms. Pro langus svaidė Lietuvos kinas... Iš vidaus kelias valandas plaukė jautrus mergaičių verkimas ir didelis įsiutusių žandarų riksmas, kol visus sumuštus, sukrutintus, kelis šimtus mokinių pro duris išmėtė...

Ties rumais gatvėje buvo susirinkę didelis būris Lietuvos; mokiniai, tėvai ir mokytojai. Lukiškių aikštėje buvo būris raitų Lenkų kareivių, studentų ir skautų su lazdomis. Ko jie ten rinkosi patyrėme vėliau.

Žandarai vis kartojo savo įsakymą: "Išsikirstykite!", tačiau niekas neklaušė, visi susižūrė stovėjom, tylėjom, tik jautresnės moterys verkė, sumuštus išmestus vaikus guodė...

Saulė nusileidus ir paraudonavus vakarų dangui, greit ėmė raudonuoti ir Vilniaus gatvės Lietuvos krauju...

Žandarų viršininkas įsakė uždėti durtuvus ant šautuvų ir durtuvų įgalba vaikyti Lietuvos... Pirmieji, stovėjusieji arčiau rumų durų, tuojau gavo smarkių smugius per galvą ir krutinę. Niekas tačiau nedejavo ir nesiskundė. Tik palengva visi, susispaudę, ėmėm trauktis nuo durų, ir visai netikėtai, kaip iš vienos krutinės, pakilo bendras, galingas balsas: "Lietuva, Tėvyne Musi!" Praskambėjo tautiškos giesmės balsas iš skriaudžiamųjų krutinių. Ir niekad taip neskambėjo Vilniaus, gatvėse Lietuvos Himnas kaip tą vakarą.

Lenkai nustebo. Nesuprato kas čia darosi. Jiems atrodė gal kad Lietuviai dainą dainuoja. Ir mes palengva traukdami, fizinės jėgos verčiami, dvasiškai tačiau labai stiprus, visu galingumu giedojome Lietuvos Himną. Tik pradėjus giedoti trečią himno posmą, Lenkai suprato mūsų giesmės reikšmę ir, kaip įsiute, puolė žandarai Lietuvius mušti šautuvų buo-

žėmis, atbėgo Lukiškių aikštės studentai ir skautai su lazdomis, įsimalė į mūsų tarpą raiti Lenkai kareiviai...

Tuomet prasidėjo tikros skerdynės. Musė visus ir viskuo, kur papuolė. Pargriuvusius mindžiojo kareivių arkliai. Bėgantiems mokslieiviams tvojo galvas ir pečius šautuvų buožėmis ir lazdomis... Buvo girdėti skaudžios aimanos jaunų mergaičių ir motinų. Su aimonomis maišėsi šurkštus okupantų balsai. Vissa gatvė buvo nusiilejus krauju, o šimtai jaunuolių buvo sumušty, sužeisty ir ne vienas ilgam sveikatą praradęs... Keliolika vyresniųjų mokinių ir mokytojų nuvesta į kalėjimą, daugelis ne vieną dieną lovoje gulėti turėjo, tačiau nei vienas nesiskundė. Nei mėlynės, nei žaizdos neskandžios buvo. Daug skaudžiausio buvo tai kad nebaigtas buvo Himnas, kad užciaupotos buvo mūsų lupos... Užtai susirinkę po namus ir bendrabučius, smarkiai sumušti ir sveikesnieji, stipriai giedojome nebaigtą Himną, stiprinome patys save dar didesniems smugiams, kurie laukė mus ir visą Vilniaus kraštą ateityje, okupantams "užkariauto krašto kultūrą keliant"...

GIMNAZIJA NEUZSIDARĖ

Lenkams mūsų gimnaziją likviduoti tuomet visgi nepasisekė. Visa Lietuvos spauda rašė apie tai kaip apie trečiuosius Kražius, trečias Kražiškas skerdynes. Pirmos buvo Kražuose. Zemačiams ginant savo bažnyčią, antros Vokiečių okupacijos laikais šiauliuose, mokiniams panašiai kaip Vilniuje ginant gimnazijos rumus nuo Vokiečių, ir trečios Vilniuje, kurių liudnų 15 metų sukaktį mes Vilniečiai, buvusieji moksleiviai, ir visa Lietuvos tauta liudnai prisimename.

Neskaudžios mums žaizdos buvo tuomet, juo labiau neskauda jų šiandien. Jos tik sustiprino mus. Ne vienas tų skerdynių nukentėjęs dalyvis dirba šiandien gražų Lietuvos tautos kultūrinį darbą, ne vienas kovoja didesniu pasiryžimu, okupantų reiteisbės sustiprintas, su pačiais okupantais.

Tiesia, sunkiai kovoti dėl Vilniaus laisvės tiems kurie nematė panašių skerdynių, kurie nepergyveno panašių smugių, tačiau visi turi atsiminti kad mūsų tautiečių, mūsų brolių Lietuvos kraujas ten buvo liejamas ir dar daugiau jo išlieta vėliau, ir liejama šiandien. Atmindami tai visi Lietuviai turi stiprėti kovai su svetimaime engejais.

Spalių mėnuo, Vilniaus pagrobimo sukaktį minint, gražiausia proga prisidėti prie Vilniaus kultūrinės kovos tiems kurie atsiliko. Vilnius visus mus kviečia, Vilniaus darbe visiems vietos pakanka, kiekvienas čia pagal savo išgales dirbti gali.

V. Uzdavinys.

NAUJA DAINŲ KNYGELE

DAINUOK — Pradžios Mokykloms dainų rinkinėlis — I ir II Dalys. Paruošė Antanas Vanagaitis, išleido muzikos ir dainų žurnalas Margutis, 6812 So. Western Ave., Chicago, Ill. Kaina 50c.

Sis dainų su gaidomis leidinis yra naujausia komp. A. Vanagaicio dovana dainos mylėtojams. ypač tinka ir reikalinga Lietuvos pradinėms mokykloms, kur mokinama Lietuvos vaikai dainuoti.

Leidėjas A. Vanagaitis šitaip apie tą savo leidinį rašo: "Leidamas šį dainų rinkinėlį noriu pasitarnauti Amerikos Lietuvos mokykloms. Dainelių tekstas imtas iš elementorių: "Kėliai į šviesą", "Sakalėlis" ir iš "Dzimdži-Drimdži" repertuaro".

Telpa šios dainos: Lopšinė, Jau Teka Saulė, Tupi Zvirblis, Katinėlis, Plaukė Zaselė, Pypkė, Audėja, Viduryje Girios, Mano Vainikėlis, O Čia Čia, Kukutis, Jovau Dieną, Strazdelis, Du Gaideliu, Sėjau Rutą, Per Giria Girelę, Trys Sesutės, Jieva Jievužė, Eisiu Klausiu.

Antroje dalyje: Leiskit į Tėvyne, Plaukia Nemunėlis, Kur Nemunas ir Dauguva, Ka Močiute Padarei, Lietuvos Himnas, Amerikos Himnas.

JUROS MERGA

Juros Merga—istoriškas romanas iš Vikingų laikų, ankstyvesniuose amžiuose, apie Vikingų mergą kuri atėjo, užkariavo ir apsigyveno Zemaitijoje, ir Lietuvį jaunuolį nuo Dubysos, kurs nuėjęs ją išvyti, pamilo. 300 pusl. 100

Reikalaukit "Dirvoje"

Divorsas—trijų veiksmų komedija. Dalykas dedasi Klaipėdoje. Trečia komedija iš serijos Amerikiečių Lietuvos prietikių atsilankius Lietuvoje. (Tęse serijoje yra "Ekselencija" ir "Palangos Ponaitis". 64 pusl. 50

(Vaidina 8 vyrai, 6 moterys, keli vaikai)

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Europa Kryžkelėje

Rašo GEDIMINAS GALVANAUSKAS

1. DIDYSIS KARAS IR JO PADARINIAI

Europa pergyvena revoliuciją. Europa pergyvena ukišką krizę, kurybiškumo pairimą ir dvasios pasaulio sustingimą. Visa tai šiandien pasireiškia aštriausioje formoje. Didžiojo karo pamoka praslinko be pėdsakų. Didysis karas musų mintyse tarytum įvykus komedija, kurioje dalyvavo 27 armijos su 74 milijonais kariuomenių lėlių. Dešimt milijonų lėlių galvos nukapotos, trisdešimt milijonų sužalota. Dešimtimis milijonų našlaičių ir skurstančių.

Ir kaip gaila. Tat nebuvo komedija ir ne žaismas lėlemis. Tai buvo karas, kurio nepajuntamais įspūdziais pasamoneje šiandieną pasaulis tebegyvena; tai buvo skerdynės, kurios sukūrė šiandieninį chaosą žmogaus kultūriniam ir dvasiniam pasauliui, milijonų kruvinų skatų barstymas siekias 30 trilyonų frankų ir 50 bilijonų frankų tarpvalstybinių skolų priežastis. Didysis karas — šiandieninio Europos sugriuvimo priežastis, žmonijos neištrinama gėda.

Dar nepraslinko 18 metų kai Foch pasirašė taikos sutartį Rethonde arti Compiègne. Karo metu žuvusių paminklus dar stato. Tuo pat metu R. Poincaré žodžiai nuskrudė erdvėms žmonijos nepaliesdami ir neužgirsti: "Jei Europa nori, gyventi, ji turi būti taiki ir susivenjus". Ludni faktai seka šiandieninę Europą. Bilijonai pinigų metami apsiginklavimui. Bilijonai iščiulpiami iš skurstančių darbininkų, nuskurusiu ukininkų, kad paaukųjos Marsui smilkalams.

Europoje jau šiandien vyksta karas. Šiandieninis karas yra ukiškas, kuris įgijęs autarkijos vardą. Išmetami bilijonai apsiginklavimui — karas. Ar karo metu kai ties Verdun sur Meuse kanuolės nedundė, o jo pertraukomis yra pasiruošiamas apkasose ir už jų dar didesnės skerdynės — ne karas? Ar šiandieninis cazarizmas nacionalistinėje formoje ne karo provokatorius? Ar dabartinis Europos pajėgų persigrupavimas nėra pasiruošimas naujam karui, kuriame norima nušluoti mažesni vienietai-valstybės ir kardais išlyginti Versalio sutarties sukurtus rubežius? Ar ne ironija kai viena valstybė kitos bijodamasi ruošiasi karui kalbėdama apie taiką ir tautų šolidarumą? Ar ne pasityčiojimas iš tarptautinės teisės ir kultūringo pasaulio kai žmoniškumo ir taikos vardu liutas eriuoka drasko?

Visi šie reiškiniai yra didelis Europos dvasios atsparumo palūžimo liudininkas.

2. DVASIOS KRIZĖ EUROPOJE

Europoje matyti kiekviename žingsnyje šis dvasios palūžimas. To paties dvasios sunykimo mes esame spaudžiami, mes jį pergyvename skaudžiausioje formoje. Visos gerybės tampa reliatyvėmis. Šioji reliatyvismu dvasia skverbiasi klaurai ir griaua pagrindinius kultūros pamatus. Alois Fischer randa kad aplinkuma, visuomenės santvarka padauginta iš žmogaus lygi kultūrai. Gyvenimo aplinkuma suprantama antropomoniškai materiale. Antropomoniškai dvasinis pasaulis sudaro visuomenės santvarką. Politinis gyvenimas ir jo raida sudaro tik dalį visuomeninės santvarkos.

Kultūrinės raidos pagrindai šiandieną edami žiauraus vėjo. Šis vėžys pirmiausia tai dvasinis pakrikimas. Jean-Jacques Rousseau Prancūzų revoliucijos kėlėjas kalba apie krikščionybę kaip apie vergų religiją. Krikščionybės dvasia tiranijai daug palanki esanti kaip ja tiranija galinti pasinaudoti. Šios mėsos mintys prabėgusiais amžiais slinko kaip nuodai užkrėsdamos žmogaus pasamonį. Renesanso laikai palieka toli užpakalyje, o humanizmas tampa nesuprantama sąvoka. Ateina nauji humanistinio pasaulio šūkiai: duokite pinigų, religinės ir moralinės laisvės. Materialistinė pasaulėžiūra-determinizmas žmones sukausto. Nominalizmas gimdo individualistinę nepagrystą kryptį. Idealizmas pasidaro neracionalus, atmestinas. Gimsta šimtai naujų schizmų, filosofinių religinių krypčių, kurios nardosi plačiuose reliatyvismo vandenuose. Krikščionybė gyvenimui, veiksmams ir siekiams nevadovauja, o pasilieka nuošaliai stovinti. Bažnyčia tampa kas tai formalas, kas tai neįtikinantis, nepatraukiantis. Gal čia atsiliepa krikščionybės atstovų plaukimas po vandeniu. Bendra suirimo banga, matyti, turėjo paliešti ir krikščionybės nešėjus.

Kuo gi remiasi vadinama šiandieninė buržuazinė moralė? Šiandieną garbingu skaitosi, anot Prudhomme, kas dorovingu rodosi esą. Čia ateina į pagalbą doroviškas reliatyvumas. Šiuo reliatyvumu duodasi lengvai aiškinamas kas man naudinga ir aplenkiamas kas nenaudinga. Štai reliatyvumas neša žmonijos moralės srityje pakrikimą, minties pasaulyje sunykimą. Tos religijos kurios daugiau prisitaikė prie modernaus bourgeo, tampa valdančiųjų propagandos ministerijos įrankiu.

Tokiu kai momentu žmogaus kuryba, minties vertingumas tampa taip pat reliatyvis. Kas turi pajėgą tas gali pakeisti kurybą — sunykinti

mu, kurybos veiksmą — griovimu.

Filosofinės sistemos kurios nemoka prisitaikyti šiems reikalavimams, anarchistiniams diegams, pasidaro blankios, nuobodžios ir turi vieną paskyrimą — ramiai tunoti tamsiame kampe. Galvojimas pavargęs, nes jis materialia pakeičiamas. Vietoje veikimo, matoma tik judėjimas. Šis judėjimas eina be tikėjimo, be moralės. Iš visuomenės kilęs individas yra palaidojamas. Jei jo galvojimas netinka, nenaudingas, toks individas turi būti dedamas į Prokursto lovą, kad nukirtus jam galvą ar kojas — kas naudingiau prisilaikant naudingumo quasi moralės. Štai čia mes esame kolektyvo sukuryje. Tame sukuryje naudojamos plačiausia veiklos laisvė, kad kam tinka galėtų sunaikinti, iškersti pačią visuomenę pasinaudojus gražiausiais balsiais taip pat reliatyvismo pradais pagrystais.

Žmogaus individualiniam gyvenime taip pat reikišias šis bausis reliatyvizmas. Žmogus likęs be pastovių principų leidžia laisvai žaisti saviems instinktais. Dauginimosi instinktas paverčiamas neskoningu žaislu, sadizmu, kurie veda prie individo sunykimo. Šis pakrikimas taip pat mokamai išnaudojamas kai kurių politišku režimu.

Visuomeninė moralė siekia žmogų suplakti su visuomene. Žmogui vienam darosi bausis likti. Jis prisiplaka prie visuomenės, prie jos moralės ir jis tampa tos pat visuomenės veikiančių principų nukryžiuojamas. Ir tas žmogus kuris nenori lenktis vadinamai moderniškai barbarijai, jis neišvengiamas turi pergyventi didžiausią tragediją.

Nors Daniel Haley rašo kad šiandieninė laisvė nėra numirus, o tik susirgus, vargu galima tikėtis kad ši laisvė, kurybinės laisvės, liga galėtų būti išgydoma nepagydyžius subarbarėjusio pasaulio. Pagaliau, šis tvirtinimas geriau tinka įšeinant iš Prancūzo matimpunkčio. O ką gi galima pasakyti apie kitus fašizmo kraštus?

Prieš imperatiškos moralės principą privalomai pasirodo reliatyvizmas, kuris kalba apie laiko ir vietos kategorijas. Čia tik yra priedanga. Moralė yra viena, kuri galioja visur, šaltyje ir šilumoje, mažam ir dideliam. Ji yra lyg koks absoliutas, kuris yra virš valdomųjų ir valdančiųjų. Principas neužmušk yra kategoriškas, aiškus. Jis galioja individui, galioja valstybei, galioja tarptautiniam ir tarpvalstybiniam gyvenime. Ne pats principas yra blogas, kad šis tik tam tikrais atvejais taidomas. Ne pats principas yra blogas kad užmušus vieną kišamą į kalėjimą, o išžudžius milijonus duodama imperatoriaus ar didelio kolonizatoriaus vardas.

Prieš moralės griovikų reikia priskaityti ir kai kuriuos sociologus. Šie savo scientifikzmu nori pakeisti moralės dėsnius. Sociologai įrodo kaip moralė keičiasi ar logikos pakeičiamai ir nori sukurti mokslinę moralę. Kokios gi išvados? Jie nurodo kad visuomenė sukuria moralę. Išeitų kad individas į visuomenę neturi ir jokios įtakos turėti negali. Visuomenė gali sukurti papročius, bet ne moralę. Moralė yra individo išmintingo veikimo pagrindas, kuris rodo žmogaus tikslą. Toliau paneigiama žmogaus sąžinė, savistovumas. Esą žmogus skiriasi nuo gyvulio, kad šis gyvena instinktais, o žmogus savo aplinkumoje iš viršaus valdomas. Jei žmogus valdomas visuomenės nustatyta, o ne žmogaus įgimta moralė, tai visuomenė stato-na Dievo vietoje. Šiuo keliu geriausia gryžti į pagonystę. Kiekviena visuomenės santvarka tuomet gali sukurti savo moralę, kurią galėtų vadinti fašistine, nacionalsocialistine, komunistine, materialistine, rasine, buržuine ar darbininkiška. Šiandieną mes ir esame šiame taške. Iš šio taško įšeinant moralė pavergiama politinių įstatymų. Kas naudinga ir tinka tos santvarkos viršūnėms ta gali būti pravaista įstatymais. Prievartos įstatymais pakeičiamas įgimtieji moralės įstatymai, o policininku kunigas.

Tuo keliu einant nereikalinga individualis atsakingumas, nereikalinga dvasinė kuryba, o egzistuoja reikalas apsaugoti nuo nepatenkinimų, neprikimštų pilvų gurgėjimo, nuo kumščių kovojančių už duonos kąsnį. Ši filosofija darosi vienintelė ir įtikinanti. Iš šios filosofijos įšeinant valdovams lieka du keliu: ar patiems trauktis prie sienos ir būti išalkusių kumščių sutriuškintiems ar pasirėmus įstatymais moralės veiksmus diktuojančius kulkosvodyžiais, visuomenės vardu, nuraminti "tamsių užuogaidų minias." (Bus daugiau.)

Karalienės Sabbos MIKALDOS PRANAŠYSTĖS

Idomos pranašystės senovės laikų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tų knygių jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. Su prisintuntu tik 30c. Galit prisiųsti pašto ženkleliais. (Vietiniams po 25c.)

Reikalaukit "Dirvoje"

APSIDAIRIUS

Rašo Vyt. Širvydas.

★DIDŽIOSIOS valstybės Europoje ruošia konferenciją tikslu naują Lokarno sutartį sudaryti. Jos uždavinio būtų užtikrinti neliečiamybę ir taiką Prancūzijos-Vokietijos rubežiams. Bet verda diplomatinė kova. Vokietija nori kalbėti tik apie saugumą savo rubežių vakaruose, Prancūzija nori apimti ir rubežius rytuose, kur stovi jos talkininkės Lenkija, Čekoslovakija ir Rusija. Anglija gi svyruoja tarp šių abiejų pažiūrų.

Čekoslovakų mieste Bratislava neseniai įvyko taip vadinamos Mažosios Antantės valstybių suvažiavimas, kuris didžiosioms valstybėms nedviprasmiškai pareiškė kad tokia Locarno sutartis kuri tik vienus Vakarų bet ne Rytus apimtų, joms nėra priimtina.

Vokietija paskutiniu laiku varėsi šitą Mažąją Antantę suskaldyti.... Tačiau, matyti, nepavyko, nes suvažiavimas Čekoslovakiją tik glaudžiau su Rumanija ir Jugoslavija surišo. Buvo nutarta kiekiau sunerti trijų valstybių karo spėkas ir politiką. Šis suvažiavimas turi teigiamos vertės ir Lietuvai, nes kiekvienas žodis tartas Rytų Europos rubežių neliečiamybei apima ir Lietuvą.

★ANGLIJOS svyravimą šituo svarbiu klausimu, tikimasi, dalinai išriš jos karalius, kuris sugrįžo po ilgų atostogų Jugoslavijoje ir gretimosse valstybėse. Jam teko sutikti tų valstybių politikos vadus ir išgirsti jų nuogandą dėl Anglijos svyravimo, kas juos vertė gudžiau klausytis Vokietijos ir Italijos saldžių įkalbėjimų.

Anglija Gegužės mėnesį paklausė Vokietijos ką ji mananti Rytų Europos klausimu ir dar ikšiol atsako nesulaukė. Tačiau, ji turės neužilgo pareikšti kad pritaria Prancūzijos ar Vokietijos mintims. Tikimasi kad Anglija stos Prancūzijos pusėn, kuri sako Europos taika nedaloma į Rytus ir Vakarų, ir nėra galima, Rytus palikus, Vakarų apsaugoti. Nes Vokietija, Rytus prarijus, liktų tiek stipri kad galtingiausi Vakarai, ar Vakarų Locarnai, neatsilaikytų. Ateitų laikas Anglijai ir su kolonijomis persiskirti. Smarkiai besiginkluojanti Anglija, sustartina su apsiginklavusia Prancūzija ir Rusija veikdama, tikimasi Vokietiją privers dusek pagaltoti pirm imtis kokių drąsių žygių Rytuose. Europos taika tada būtų užtikrinta.

★DAUGELYJE Amerikos High School mokyklų, be Angliškos kalbos, privaloma dar kuri kita, dažniausia Vokiečių, Prancūzų, Lotynų, Graikų, Ispanų, ar Italų kalba. Milžiniškai Amerikos mokinių daugumai tos kalbos vėliau gyvenime nereikalingos. Tačiau, Italų vaikams naudinga pramokti Italiskai, Ispanų — Ispaniskai, Vokiečių — Vokiškai, ir tam panašiai. Italai Albany, N. Y., mieste, pavyzdžiui, iš miesto švietimo komisijos išgavo leidimą duoti jų vaikams Italų kalbos pamokas vakarais, viešose mokyklose. Italus nusižiūrėję, ir Lenkai to panor, bet komisija atsakė, kol Lenkų kalba nebus privalomos teisėmis įvesta į dieninį kursą tol nebus nei vakarinių kursų steigama.

Scranton, Pa., Lietuviai, V. Kerševičiaus ir kitų vedini, bando suorganizuoti savo kolonijos Lietuvius pareikalauti Lietuvų kalbos pamokų miesto mokyklose, kur lanko dauguma Lietuvių. Miesto mokyklų taryba sutinka, tik reikalauja tėvų organizuoto prašymo.

Po Ameriką pasidaire, ener-

gingi reikalą suprantanti Lietuviai gali tokiu būdu ne vienoje vietoje iškovoti Lietuvų kalbai teisių būti viena pasirinktinių privalomų kalbų High School mokyklose. Pagalvokime ir dirbkime!

"AUŠROS" SENŲ RAŠTŲ REIKALU

Leidinyje "30 Metų Spaudos Atgavimo" antro tomo knygoje tilpo keletas "Aušrininkų Pareiškimų". Daugiau panašios medegos mūsų tautos atbudimo periodui nušviesti tilps trečiame tome, kuris turėtų išeiti ateinančiais metais.

Bet kaip visais kitais taip ir šiame atsitikime, kas turi kokius dokumentus reikia kad leistų juos paskelbti.

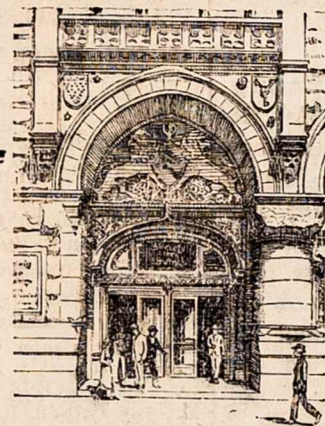
Pirm 30 metų Dr. J. Basanavičius ir A. J. Višteliauskas paskelbė Amerikos Lietuvių laikraščiuose eilę raštų apie "Aušros Gadyne". Dr. Basanavičius per laikraščius skundėsi dėl "Aušros" archivo sunykimo.

Taigi vardan mūsų kultūros istorijos reikalų prašyčiau atsisaukti tų kas turi tokius senus laikraščius kur tilpo "Aušros" įkūrėjo Dr. Jono Basanavičiaus raštų.

Išigykit Tuo VYTAUTO DIDŽIOJO PAVEIKSLUS

Kaina tik \$1.00 su prisintuntu. REIKALAUKIT "DIRVOJE" 6820 Superior Ave. Cleveland, O.

SUTRAUKTA APYSKAITA

OF THE

Society for Savings

IN THE CITY OF CLEVELAND

RUGSĖJO 30, 1936

TURTAS

(Nepriskantant Nustatytų Rezervų)

Pinigai Rankose ir Kituose Bankuose	\$14,142,768.91
United States Valdžios Vertybės, tiesioginiai ir pinai garantuotos	31,266,537.50
Kitoki Investimentai	36,818,686.31
Pirmo Mortgage Paskolos ant Namų	28,814,268.16
Collateral ir Kitokios Paskolos	2,685,351.39
Bankinis Namas ir Žemė	1,175,000.00
Kitokis Turimas Nejudamas Turtas	2,094,716.48
Suėję Nuosimėiai ir Kitas Turtas (Išskaitant Depozitą Federal Deposit Insurance Corp'n)	1,203,126.91
VISO	\$118,200,455.66

ATSAKOMYBĖ

Kapitalo Notos	\$3,000,000.00
(Atsako už depozitus ir Visa kita Society Turta)	
Perviršis	4,000,000.00
Perviršio Fondas	7,000,000.00
Nepadalinti Pelnai	845,796.73
Rezervas Taksams, Nuosimėiai ant Kapitalo Notų ir Išlaidoms	324,845.75
Rezervas Dividendams	531,920.35
Taupymų Depozitai	108,719,679.81
Kitokia Atsakomybė (išskaitant nepaskirstytus Rezervus)	778,213.02
VISO	\$118,200,455.66

Incorporated 1849

Society for Savings

in the City of Cleveland

Narys Federal Deposit Insurance Corporation

Dėkit savo taupymus į taupymų banką

navičiaus šie straipsniai:

1. Iš Lietuvų Atsigaivinimo Proceso.
2. Kur Yra Aušros Archivai?
3. Sliupo Misiya Varšavoje.
4. Mikšas ir Jankus prie Aušros.
5. "Dar apie Mikšą ir Jankų."

Taipgi Mačio-Kėkšto kokie laišakai ir A. Višteliaus "Apie Barnius Dr. J. Basanavičiaus su Martynu Jankum" įdomus straipsnis.

Pakartojus tuos raštus trečiame viršminėtų knygų tome daug pasitarnausim mūsų raštų istorijai. Susižinoti galima su knygų išleisteve mano adresu:

Rev. A. M. Milukas, St. Francis Home, Roslyn, L. I. N. Y.

Aplankyk Lietuvą PER KLAIPĖDĄ LIETUVIAMS GERAI ŽINOMA ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA (Per Gothenburgą, Švediją)

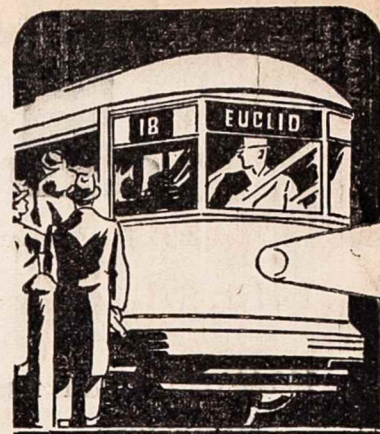
Patogi ir greita kelionė Pigos Laivakorėjų kainos

Laivų išplaukimai iš New Yorko

Kungsholm	Spalių 21
Gripsholm	Spalių 29
Drottningholm	Lapkričio 19
Gripsholm	Gruodžio 8

Platesnių žinių suteiks ir parduos laivakortes visi mūsų autorizuoti laivakorėjų agentai ir visos Švedų Amerikos Linijos Skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE
636 Fifth Ave. and 4 W. 51st Street
Rockefeller Center, N. Y. City

PASAI PRATĖSIAMI

iki Spalių 18-tos

Bėgyje dviejų savaitių pasų prailginimo veiks dabartinę pasų tvarką. Tas apima Savaitinį, Mokyklos ir Sekmadienio Pasus, su 2c Mokyklos Tikietu, su 3c ir 5c Zone Mokesčiu, kaip ir dabartinį pinigais mokesčią ir tikietų kainą. Iki Spalių 18 Miesto Valdyba išspres nustatymą naujo mokesčio kainą už važinėjimą, mums tas reikalinga įvedus mūsų tarnautojams papildintą mokesčią.

PASAI AKLIEMS vis bus duodami

Šie specialūs pasai nebus paliešti keičiant važinėjimo mokesčio nustatymą. Asmuo kuriam pasas išduota galės važinėti be mokesčio visais gatvėkariais ir motoriniais kočiais (išskiriant ekspresą) kuomet su juo kartu vyks asmuo mokantis vieną mokesčią už važinėjimą. Aplikacija šiam pasui reikia pateikti į The Cleveland Society for the Blind, 2275 E. 55th Street, kur bus paaiškinama visos smulkmenos.

Lengvas Budas Išsimokėti už Fur Coat Storage

Vėsus oras šiuo laiku ryto metą primena kad jūs kailiniai tuoj turės būti išimti iš sandėlio. Štai yra lengvas budas išsimokėti sandėlio kaštus. Važiokit į miestą gatvėkariais ir motoriniais kočiais sekancias keturias savaites, vietą važinėti automobiliu. Sutaupysit gana ant gaso, aliejaus ir automobilio pastatymo vietos ir galėsit užsimokėti už kailinių laikymą, išvalymą ir smulkų pataisymą. Gatvėkariai nuveža ir parveža į miestą ir atgal saugiai, patogiai ir ekonomiškai iš visų Didžiojo Clevelando dalių ir geriausių krautuvų ir teatrų.

Tik 5 Dienos Liko Aplankyti Ekspo

Rekordai kitų Parodų ir Ekspozicijų rodo kad daugiausia žmonių lankosi pasukinėse dienos. Be abejo pratešimas laiko nuo Spalių 4-tos iki Spalių 12-tos, ir pridėjimas naujų pajairinių patrauks daugybę žmonių kurie dar nesilankė ir tu kurie yra buvę pirmiau. Visos Cleveland Railway didžiosios linijos veža į Public Square, visai prie pat Didžiosios Ineigos į Parodą, East 9th Street Linija daveza pat ineigos į Parodos Centralinę dalį.

Fare Play EDITOR

**CLEVELAND
RAILWAY
COMPANY**

1937 METAI

BUS

100,000,001 metai nuo menamo mūsų žemės skritulio atsiradimo.

6650-ti Julijoniško kalendoriaus metai.

5940-ti nuo biblijoje sakomo pasaulio sutvėrimo.

5698-ti Žydų eros metai.

4280-ti nuo menamo bibliško Tvano.

1937-ti nuo Kristaus gimimo.

1356-ti Mahometo eros metai.

161-ti Amerikos Nepriklausomybės metai.

19-ti Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo metai.

20-ti Rusijos caro nuvertimo metai.

22-ri "Dirvos" leidimo metai.

20-ti dabartinio "Dirvos" redaktoriaus į Clevelandą atkeliavimo ir užėmimo "Dirvą" redaguoti metai.

★ ★

940-ti nuo to kai Lietuviai sugavę nužudę pirmutinį į jų žemes atėjusį krikščionybės apaštalą Vaitiekų.

711-ti nuo Lietuvii sumušimo Mozurų.

707-ti nuo to kai Didis Kunigaikštis Rimgaudas su savo kareiviais pergalėjo ir išmušė 200,000 Vokiečių.

685-ti nuo to kai Didis Kunigaikštis Mindaugas apsi-vainikavo pirmutiniu Lietuvių karalium.

647-ti nuo įsteigimo Lietuvos sostinės Vilniaus.

634-ti nuo smarkaus žemės drebėjimo Žemaitijoje.

628-ti nuo Gedimino užėmimo Lietuvos sosto.

627-ti nuo Lietuvii mušio su Teutonais. Lietuviai pa-skandino Nemune 75 Vokiečių laivus.

597-ti nuo Didžio Kunigaikščio Gedimino mirties.

592-ri nuo to kai D. L. Kunigaikštis Kęstutis užėmė Lietuvos sostą Vilniuje.

567-ti nuo Kęstučio užėmimo Maskvos.

551-mi nuo Lietuvii sutikimo priimti krikščionybę.

551-mi nuo Jogailos susijedavimo su Vengrų kunigaikštyte Jadvyga ir užėmimo Lenkijos sosto.

545-ti nuo to kai Kolumbas atrado Ameriką.

535-ti nuo mirties D. Lietuvos Kunigaikščio Kęstučio.

527-ti nuo Vytauto sumušimo Kryžiuočių ties Žalgiriu.

526-ti nuo paskyrimo Lietuvai pirmutinio vyskupo.

523-ti nuo mirties paskutinio Lietuvių senovės tikybos galvos Krivių-Krivaičio Gintauto.

507-ti nuo Vytauto Didžiojo mirties.

368-ti nuo Liublino Unijos, kuria Lenkai prisisavino Lietuvą.

355-ti nuo mirties Kęstučio, kurį Jogaila įsakė pasmaugti Krėvos pilyje.

327-ti nuo atvykimo į Ameriką pirmutinių apsigyvenimui žmonių dideliais skaičiais.

227-ti metai nuo gimimo Mažosios Lietuvos rašytojo Kristijono Donelaičio.

205-ti nuo gimimo pirmutinio Suv. Valstijų Prezidento Jurgio Washingtono.

134-ti nuo to kai Robertas Fulton išrado pirmą garinį laivą ir darė jį bandymus Hudson upėje.

185-ti nuo to kai Amerikietis Benjaminas Franklin ištyrė žaibą ir išrado nuo žaibo apsaugą namams.

144-ti nuo gimimo Lietuvos istoriko Simano Daukanto.

142-ri nuo Rusijos užgrobimo ir padalinimo Lietuvos.

125-ti nuo Napoleono žygiavimo per Lietuvą į Maskvą.

138-ti nuo gimimo rašytojo vysk. Motiejiaus Valančiaus.

128-ti nuo gimimo Prezidento Lincolno.

97-ti nuo to kai Elias Howe išrado siuvamą mašiną.

97-ni nuo to kai Samuel F. B. Morse išrado telegrafą.

96-ti nuo to kai Cyrus McCormick išrado javams kirsti mašiną.

90-ti nuo gimimo garsaus išradėjo Tamo Edisono.

90-ti nuo gimimo telefono išradėjo Alexander G. Bell.

86-ti nuo gimimo ir 10-ti nuo mirties Lietuvių tautos atgimimo patriarko Dr. Jono Basanavičiaus.

84-ti nuo panaikinimo Lietuvoje baudžiavos.

81-mi nuo gimimo ir 38-ti nuo mirties Dr. Vinco Kudirkos.

76-ti nuo gimimo aušrininko ir veikėjo Dr. Jono Šliupo.

74-ti nuo panaikinimo Amerikoje negrų vergijos.

74-ti nuo Lietuvių spaudos uždraudimo.

71-mi nuo užpatentavimo pirmutinio išrasto telefono.

70-ti nuo Lietuvių pradėjimo gausiai važiuoti į Ameriką.

68-ti nuo nutiesimo pirmos gelžkelio linijos per Šiaurinės Amerikos kontinentą.

55-ti nuo gimimo Prezidento Franklin D. Roosevelto.

54-ti nuo pradėjimo eiti pirmo Lietuviško laikraščio "Aušros".

51-mi nuo įsisteigimo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

51-mi nuo pradėjimo eiti "Vienybės Lietuvnių".

44-ti nuo garsios Kražių skerdynės.

35-ti nuo to kai broliai Orville ir Milbur Wright pradėjo daryti bandymus skraidyti oru, iš ko išsivystė moderninė aviacija.

34-ti nuo atgavimo Lietuvių spaudos.

32-ri nuo pirmo Lietuvių didžiojo seimo Vilniuje.

32-ri nuo išėjimo pirmo Lietuviško dienraščio, "Vilniaus Žinios".

27-ti nuo nutiesimo pirmos telefono Linijos tarp New Yorko ir San Francisco, skersai kontinentą.

18-ti nuo išrinkimo Antano Smetonos pirmutiniu Lietuvos Prezidentu.

16-ti nuo priėmimo Lietuvos į Tautų Sąjungą.

15-ti nuo Santarvės ambasadorių tarybas nutarimo pripažinti Lietuvą de jure ir nuo Amerikos pripažinimo Lietuvos valstybės.

10-ti nuo įsteigimo komercinio radio telefono susisieki-mo tarp New Yorko ir Londono.

LIETUVIAI DEMOKRATAI SUKRUTO

Prezidento rinkimai šymet sujungia visus Amerikos piliečius, net ir tokius kurie pirma abejingai žiūrėjo į rinkimus.

Daugumas Amerikos Lietuvių, kaip ir 1932 metais, žada balsuoti už dabartinį Prezidentą, kuris žymiai atgaivino kraštą, nugalėjo depresiją ir ne vienam milijonui žmonių palengvino sunkias dienas, nors išleidžiama tiems tikslams bilijonai dolerių.

Lietuvių Demokratų sąjūdžiui rytinėse valstijose (New York, New Jersey, Pennsylvania, Connecticut, W. Virginia, Maryland, Rhode Island, Maine, Massachusetts ir New Hampshire) vadovauja Vyriausias Rinkimų Demokratų Komiteto Lietuvių skyrius, kurio pirmininkai yra Adv. A. J. Vencius ir K. Strumskis, sek-

retorium P. Jurgėla. Šis skyrius organizuoja Lietuvių Demokratų įjegas tose valstijose, sudaro ryšius su politiniais Lietuvių klubais, parupina kalbėtojų, literatūros, Prezidento paveikslų ir organizuoja agitacinius Lietuvių Demokratų komitetus įvairiose kolonijose.

Šiomis dienomis išleido Demokratų Platformą ir lapelį Lietuvii kalba, apie Demokrataų tikslus, siekimus, ir Rooseveltui vyriausybės nuopelnus.

Talkon atėjo žymūs Lietuviai veikėjai: Adv. J. S. Lopatto, Wilkes-Barre, Pa.; Dr. A. Valibus, Edwardsville, Pa.; A. Janušaitis, Scranton, Pa.; Adv. N. Rastenis ir Dr. J. Bučnis, Baltimore, Md.; Adv. Sulcas, Pittsburgh, Pa.; Fil. Dr. J. Mešlius ir Adv. J. Kalinauskas, Boston, Mass.; St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.; Adv. K. Lukošius, Waterbury, Conn.; Adv. S. Briedis, Adv. R. Urevičius, Adv. K. Jurgėla, Wm. Shedlow, J. Draugelis, P. Narvydas, P. Mačiulis, Brooklyn, N. Y.; V. M. Čekanauskas, Hartford, Conn.; I. Budreckis, J. Patalkis, K. Baltramaitis, Elizabeth, N. J., ir eilė kitų.

Norintieji bendradarbiauti su Demokratais arba gauti literatūros Lietuvii kalba prašomi kreiptis šiuo adresu:

Democratic National Campaign Committee, Lithuanian Division, Room 553, Hotel Biltmore, New York City.

J. A. URBONAS

"Dirvos" Agentas Daytono 584 Michigan Ave. Dayton, O.

NORI PANAIKINTI DVIGUBĄ ATSAKOMYBĘ

Ohio valstijos balsuotojams bus patiekta nutarti klausimas priedo prie Ohio valstijos konstitucijos atėmimui dvigubos atsakomybės visų bankinių ir taupymo ir paskolos įstaigų akcininkams.

Tas sumanymas yra patiekiamas Valstijos Legislatūros. Tokį panašų dalyką nubalsavo pereiną metą New Yorko valstijoje. Kaip valstijų taip ir visos šalies bankiniuose raliuose eina brudėjimas už panaikinimą įstatymo reikalaujančio dvigubos atsakomybės.

Tas dvigubos atsakomybės įvedimas buvo įvestas kitados apsaugojimui bankinių bankinių notų turėtojams kada dar buvo įvairių netvarkių bankinių įstaigų. Tokių bankų veikimas apie šimtas metų atgal privėdė New Yorko valstiją padaryti savo konstitucijoje įstatymą 90 metų atgal.

Vėliau dviguba atsakomybė buvo pritaikyta apsaugojimui banke padėties pinigams. Pastarų eilės metų bankinio biznio netikrumai ir visokios bėdos parodė kad ir šita priemonė negelbsti, taigi pradėta judėjimas už to įstatymo panaikinimą.

Patyrimas parodė kad dvigubos atsakomybės įstatymas suteikė visai mažą apsaugą bankuose pinigų laikytojams, nors tas yra apskundimui akcininkams. Po bankų šventės 1933 metais, kuomet buvo dėdama pastangos daugelį bankų atgaivinti ir pastatyti ant kojų, nebuvo galima gauti gana naujo kapitalo vien tik dėl tos kliuties kad turintieji pinigų bijojo pirkti bankų akcijų, nes nenorėjo prisiminti ant savęs tos dvigubos atsakomybės.

New Yorko valstijoje jau baigia si tas 90 metų senumo negerumas. Ateityje gavimas naujų investicijų į bankų biznį bus reikalingas. Depozitoriai dabar yra užtikrinti, tam tikru apribavimu, padėliu apsaugo iš federalės valdžios pusės. Reikia daryti kas nors palengvinimui ir akcijų turėtojams.

Ohio valstija turi progą padaryti tinkamą žingsnį į tą pusę Lapkričio balsavimuose.

Laikraščiai tam pritaria ir ragina balsuotojus balsuoti už tą priedą.

"Dirvos" Redakcija priima ir talpina pranešimus apie vietinį Lietuvii judėjimą, draugijų susirinkimus, nemokamai. Pranešimai reikia priduoti arba paštu prisūsti nevēliau antradienio popiečio.

Užgria Kandidatūrą Judge Harrison W. Ewing

Ohio Komercijos direktorius Alfred A. Benesch, ir buvęs Clevelando Miesto Manadžeris William R. Hopkins išleido pareiškimą užgirdami kandidatūrą Teisėjo Harrison W. Ewing, kuris vėl kandidatuoja į Common Pleas teismą.

Mr. Benesch pareiškė:

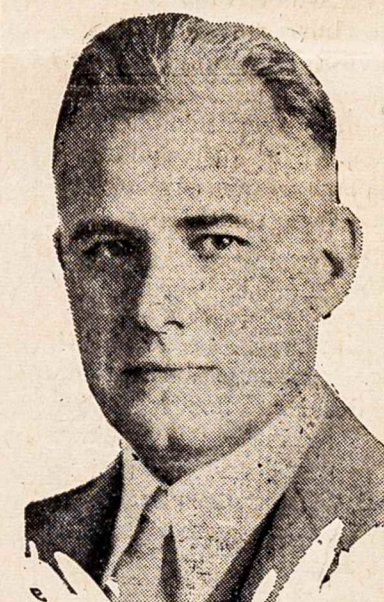
"Niekad nebuvo taip svarbu ilgą istoriją Cuyahoga Apskritis Common Pleas Teismui parinkti teisėjus su atsarga ir išmintimi kaip dabar. Niekad nebuvo taip svarbu kaip dabar palikti dabartinėje vietoje esančius teisėjus, kurie, savo mokslu, patyrimu ir išsilavinimu galėtų parodyti savo tinkamumą užimti tokią svarbią pareigą.

"Šių priežasčių dėlei, turint mintyje visuomenės gerovę, reikalinga kad Judge Harrison W. Ewing vėl būtų išrinktas."

Mr. Hopkins pareiškė:

"Aš pažinau Harrison W. Ewing nuo to laiko kai jo tėvas, Teisėjas Ewing, atvykęs į Newburghą užsiėmė teisių praktika kada mes abu buvome vaikai. Mudu abu kartu lankėm Western Reserve Law School, kur jis buvo visu pripažintas kaip gabus ir suprantantis teisių klausimus geriau už kitus. Kaip pasizymėjęs advokatas ir per vienuolika metų buvęs teisėju jis užsitarnauja būti vėl išrinktas ton pačion vieton. Geriausias budas turėti gerus teisėjus yra palaikant juos jų vietose."

Kandidatuoja į County Commissioner

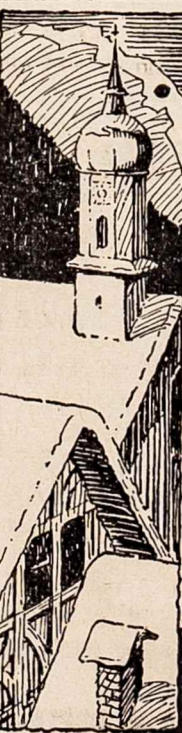
Walter I. Krewson

Walter I. Krewson yra kandidatas į Cuyahoga apskrities komisijonierius. Jis yra tas žmogus kuris vadovavo kovą už palaikymą dabartinių gatvėkarių važinėjimo pasų. Lietuviai nepadarė klaidos balsuodami už jį rinkimų dienoje, antrajien, Lapkričio 3.

"DIRVOS" AGENTAS

Conn. valstijoje "Dirvos" prenumeratas užrašo žinomas tautininkas Jonas Tareila, kreipkitės prie jo.

JONAS TAREILA
826 Bank Street
Waterbury, Conn.

Kalėdinė Ekskursija Į LIETUVĄ

LAIVAI ISPLAUKIA IS NEW YORKO:

EUROPA Gruodžio 5
NEW YORK Gruodžio 10
HAMBURG Gruodžio 15
BREMEN Gruodžio 16

Greiti traukiniai prie pat laivo BREMEN ir EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną. Patogus geležinkelio susisiekimas iš Hamburgo.

Informaciją klausite par vietinį agentą arba 1430 EUCLID AVE. CLEVELAND, O.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

The Cleveland Trust Company

Randasi ant Euclid Avenue ir East 9th Street ir Jūsų Kaimynystėje Didžiajam Clevelande ir Aplinkui

SUTRAUKTA APYSKAITA IS RUGSEJO 30, 1936

TURTAS

Pinigai Rankose ir Bankuose.....	\$ 96,177,157.13
United States Valdžios vertybės, tiesioginiai ir pilnai garantuoti.....	81,318,362.49
Miesto, Valstijos ir kiti Bondsai ir Investai, kartu Stock Federal Reserve Banke, išskaitant Rezervą.....	14,450,745.81
Paskolos, Palaukimai, Diskontai, neskaitant Rezervų.....	142,921,441.81
Bankiniai Namai.....	5,851,328.45
Kitoks Turimas Turtas, be Rezervų.....	12,961,709.17
Nuošimtis ir Pelnai ir Kitoki Šaltiniai.....	3,554,022.70
Kostumerių Atsakomybė už Laiskus ir kitokį šio Banko patarnavimą.....	222,670.26
Viso.....	\$357,457,437.82

ATSAKOMYBĖ

Kapitalo Notos.....	\$ 15,000,000.00
(Atsako už Depozitus ir Kitą Turą)	
Kapitalo Stock.....	13,800,000.00
Pervirsis ir Nepadalinti Pelnai.....	3,286,406.90

Rezervas Netikėtiems Reikalams.....	\$ 32,086,406.90
Rezervas Taksams, Nuošimčiai, etc.....	500,000.00
	1,643,837.70

DEPOZITAI	
Pareikalavimui.....	\$140,247,224.99
Ilgalaikiniai.....	160,037,486.32
Palikimų Trust Department (Preferred).....	12,200,195.60
Corporate Trust Department (Preferred).....	8,877,594.18

Kitokios Atsakomybės.....	\$321,362,501.09
Pasiimti Atlikimai ir Kredito Laiškai mūsų Kostumerių.....	1,642,021.87
	222,670.26

Viso..... \$357,457,437.82

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM
MEMBER CLEVELAND CLEARING HOUSE ASS'N
Member Federal Deposit Insurance Corporation

STONIS RESTAURANT

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVISKA VALGYKLA Duodame į stalą skaniausius valgius ir visokius legališkus GERIMUS.

6824 Superior Ave.

VISOKIOS APDRAUDOS-INSURANCE reikalais kreipkitės pas mane Gyvasies apdraudai (Life Ins.) patefonuokit del paaiškinimų Apdraudžiu namus nuo ugnies, tornados, taiggi namų baldus ir automobilius; prie to apdraudžiu nuo sužeidimų ir parupinu kitokią apdraudą. Jeigu baigiasi jūsų apdrauda ant namo ar kitko, duokit man ją atnaujinti.

C. F. Petratis
6702 SUPERIOR (viršuje)
Telef. HEnd. 5699

A. WIRBICKAS

užlaiko gražią užėgą

ALINĖ IR VALGYKLĀ

Penktadienio vakarais skani žuvies vakarienė.

17320 St. Clair Avenue

Kampas E. 174th St.

IŠ LIETUVOS

PRIIMTAS NAUJAS
SEIMO STATUTO
PROJEKTAS

Kaunas. — Rugsėjo 17 d. laikinas seimo prezidiumo pirmininkas Inž. K. Šakenis pradėjo seimo antrą darbo posėdį. Posėdyje dalyvavo 48 tautos atstovai, jų tarpe pirmą kartą Alytaus apygardos atstovas Prel. Laukaitis, kuris tos pačios dienos rytą J. E. Tautos Vadui Valstybės Prezidentui Antanui Smetonai davė priesaiką.

Seimo pirmininkas Inž. Šakenis, pradėjęs posėdį, pranešė kad išrinkta seimo komisija seimo statuto svarstyti, patiekė seimo statuto projektą, kurio svarstymas ir buvo įtrauktas į tos dienos seimo darbų tvarką.

Atstovas Merkys apibūdino seimo statuto projektą pabrėždamas kad Lietuvos valstybės konstitucija nusako tik materialines normas apie seimo instituciją ir išdėdys apie jo veikimą, o seimo procesualinę pusę ir tvarką palieka nustatyti pačiam seimui.

Komisija rengdama statutą turėjo prieš akis ypatingai dabartinį mūsų valstybės gyvenimą: valstybės valdymo idejinę kryptį ir mūsų žmonių psichologiją. Be to ji kreipė dėmesį į tai kad seimo darbuotė būtų sutvarkyta taip kad seimas turėtų krašte autoritetą, pats save gerbtų ir būtų gerbiamas tautos.

Naujasis seimo statutas skiriasi nuo senojo vien jau dėl to kad dabar kai kurie klausimai jau kitais įstatymais sutvarkyti. Pavyzdžiui, naujame statute nėra kalbos apie seimo atidarymą, apie priesaiką, apie atstovų rinkimų patikrinimą, kadangi tie dalykai jau yra sutvarkyti seimo rinkimų įstatymu.

Bet svarbiausias skirtumas yra tas kad nebėra numatyta frakcijų ir nustatyta visi nauja įstatymų priėmimo tvarka.

Įstatymų priėmimo tvarka yra seimo statuto kaip ir kertonis akmuo. Naujame statute nebėra įstatymo projekto skaitymų seimo posėdžiuose.

Dabar seimas rebeskaitys posėdžiuose įstatymo pažodžiui ir nebusios jo po vieną sakinį, kaip tai buvo senuoju statute. Įstatymų skaitymas pažodžiui seimo posėdyje ir diskusijos bei balsavimai ko ne del kiekvieno sakinio atskirai begalo trukdydavo seimo darbą. Bet dar didesnė žala negu trukdymas, budavo įstatymo išskaidymas, nes daugeliu žmonių per ilgą posėdžių eilę įstatymą išlėto beskaitant, pasitaikydavo kad vienas atstovas prie vieno straipsnio pasiūlydavo vienokią pataisą, o vėliau keltame posėdyje prie kito straipsnio kitas pasiūlydavo visai su ana pataisa nesuderintą, bet abi pataisos tiesiog per neapsižiūrėjimą kartais budavo priimtos. Komisijai rengiančiai įstatymą budavo daug vargo tokiais atvejais rasti išeitį.

Naujasis seimo statutas seimo posėdžiams palieka įstatymų svarstymą ir sprendimą tik iš esmės, o smulkų svarstymą ir redagavimą perkelia į komisijas.

Įstatymą seimui pasiūlyti gali Ministerių Kabinetas arba bent penki tautos atstovai.

Komisijai projektą besvarstant, kiekvienas atstovas gali bei raštu pateikti savo pastabų ir pasiūlyti pataisų.

SEIMO PREZIDIUMAS

Lietuvos seimo prezidiumas dabar bus renkamas visai seimo kadencijai, tačiau, dešimčiai atstovų pasiūlius, seimas gali nutarti prezidiumą arba atskirą jo narį perrinkti.

Kalbų tvarka nustato kad regalia kalbą skaityti iš rašto jei seimo pirmininkas to nėra leidęs (kai kurių parlamentų praktikoje yra buvę atsitikimų kad atstovas atsineša į tribūną knygų kokių klausimų ir skaito, tuo būdu užimdamas laiką), taip pat negalima tuo pačiu klausimu kalbėti daugiau kaip du kartus, išskyrus pranešimą ir Ministerių Kabineto atstovą. Normalus ilgiausias laikas atstovo kalbai viena valanda, jeigu seimas to laiko nėra pailgines ar sutrumpinęs.

Sprendžiama paprasta balsu

dauguma, jei kuriam klausimui nėra nustatytos kvalifikacijos balsų daugumos. Balsuojama atvirai, jei penki atstovai nepareikalauja slapto balsavimo.

Paklausimą vyriausybės gali paduoti kiekvienas atstovas, įteikdamas jį raštu seimo pirmininkui. Vyriausybė į paklausimą turi atsakyti per 10 dienų. Paklausėjas gali tame pačiame posėdyje reikalaui atsakymo papildymo. Po atsakymo papildymo klausimas laikomas baigtu. "L.A."

DARLYS DAINAVO
SU KIPRU PET-
RAUSKU

Kaunas. — Rugsėjo 20 d. Valstybės Teatre buvo statoma opera "Aida", kurioje vadovaujamą Aidos rolę dainavo Amerikietė Barbora Darlys, o vyriškoje vadovaujamą rolę jė vėl dainavo Kipras Petras Rauskas. Prie jų, dainavo Jonuškaitė, Kučingis, St. Sodeika, Sulginas.

Beveik visi tie patys, su Barbora Darlys, "Aida" statė pereiniais metais Pasaulio Lietuvių Kongreso delegatams.

Lietuvoje Ligonių
Apsidraudimas

Kaunas. — Visoje Lietuvoje šiuo metu yra per 80,000 ligonių kasose apsidraudusių žmonių. Tai yra įvairių darbo šakų darbininkai ir tarnautojai, kurie susirgimo metu gauna tam tikrą atlyginimą, kad ne liktų be duonos jis ir jo šeima iki ligonis pasveiks.

Lietuvos Mokytojai Už-
kviesti į Užsienį

Kaunas. — Šymet Kuno Kūlturos Rumai buvo suruošę Palangos mokytojų stovyklą, kurioje dalyvavo penkių valstybių mokytojai: Švedų, Suomų, Estų, Latvių ir Čekoslovakų. Stovykla labai gerai pasisekė, ir užsienio spauda apie ją gražiai atsiliepė.

Dabar tos valstybės kurių mokytojai dalyvavo Palangos stovykloje, kviečia Lietuvos mokytojus į ateinančiais metais ten ruošiamas mokytojų stovyklas bei kursus.

Tokių stovyklų bei kursų svarbiausias tikslas yra savo krašto propagavimas ir kultūrinis bei auklėjimo bendradarbiavimas. Tsb.

Lietuviškos Dainos per
Vokiečių Radio

Kaunas. — Rugsėjo 15 vakare per svarbiausią Vokietijos radio stotį buvo transliuojama Lietuviškų dainų koncertas. Buvo parinktos Lietuvoje labai retai dainuojamos liudnos dainos ir tik viena-kita kiek dažniau dainuojama.

Prieš koncertą ir beveik prieš kiekvieną dainą aiškino apie jų būdingumą folkloristas Dr. Erich Mueller. Dainavo tos radio stoties solistė Elisabeth Kah-Sorensen, akompanavo pianistė H. Dombrowska. Visų dainų tekstai dainuoti Vokiečių kalba. Koncertas tęsėsi 20 minučių. Pabaigoje Dr. Mueller pastebėjo kad "kai kas mano jog Lietuvių dainos yra tokios pat kaip Rusų, bet dabar turės supratimą kad jos labai skirtingos ir būdingos." "L.A."

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaitis leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartus į mėnesį. Kaina metams \$2.00. Prisiųskit 10c pašto ženkleliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"

6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill

VIETINĖS ŽINIOS

RAUDONUKAMS
ATSAKYMAS

Pustuzinis Clevelando negramotų raudonukų Rugsėjo 25 d. Lietuvių salėje surengė savo kermosiuką, kuriame "protestavo" prieš "Dirvą", jos redaktorių, prieš Lietuvos vyriausybę, ir priplepėjo tokių niekų kad tik jiems patiems patiko ir užtai kaip maži vaikai pasikvatojo ir paplojo.

Vyrukai "protestavo", kelis tužinus savo draugų susikvietę, visų Clevelando Lietuvių vardu. Tai tikra apgavystė ir resiskaitymas su dora. Ant kiekvieno gatvės kampo gali susirinkti gaujelė kokių nors tamsių gaivalų ir visų žmonių, visos tautos vardu išnešinėti "protestus". Sveiko proto, rimtas žmogus sau to nepasivyls, bet mūsų komunistukai tą daro.

Jūs kurie susirinkte "protestuot" prieš tai kad Lietuva nubaudė savo išdavikus mirties bausme, iš kitos pusės visai užgriat budelio Stalino sušaudymą tikrų jūsų idejos brolių — del to kad kiti, gudresni už jus, kurie iš jūsų prakaio mintą, jums papasakojo kad tas sušaudymas "gerai".

Jūs užgriat kraujo liejimą, ir to norit savo giminio krašto Lietuvos žmonėms, remdami ten visokius komunistiškus judėjimus. Jūs giriatės turit Lietuvoje brolius ir tėvus, bet jie nėra komunistai ir nenori jūsų peršamo komunizmo savo tėvynėje. Taigi nesigirkit kad jūs rupinatės Lietuvos reikalais, nes jūs norit užtraukti tiems savo broliams ir tėvams savo garbinamą komunistišką terorą ir skerdynes.

Jokis doras Lietuvos nepritarė ir nepritars jūsų "protestams" nei "rezoliucijoms", užtai tame pačiame susirinkime atėjusieji jums pasakė ir pro-

testavo prieš jūsų nedorą suvaliavimą ir pasisavinimą teisės kalbėti "dešimties tukstančių" Clevelando Lietuvių vardu.

Jūs gerai žinojot ir dabar žinot kad su tokiais tamsūnėliais reksniukais kokiais jūs esat neįėjot ir neis diskutuoti ne tik "Dirvos" redaktorius bet nei "Dirvos" redakcijos grindų šlavikas.

Svarbiausia visko gi, žinokit kad jūs tie "protestai" ar "rezoliucijos", jeigu jūs jas ir siuntėt, pateks stačiai į gurbą.

Šis atsakymas taikomas ne tiek jums, nes jūs esat nerizmos rūšies gaivalai turėti reikalus su jumis. Šis atsakymas yra paaiškinimui Clevelando Lietuvių visuomenei apie jūsų apgavingus darbus. Tie apgavingi darbai buvo: 1. Užsirašymas Lietuvių salės "Dirvos" redaktoriaus vardu; 2. Kvietimas žmonių į jūsų "diskusijas", "Dirvos" redaktoriaus vardu (savo vardu nebutumet sukvietę nei tų kelių tužinų savo draugų; dabar jie atėjo pažiūrėti ar ištikro "Dirvos" redaktorius eis su jumis į diskusijas); 3. Išnešimas "rezoliucijas" tukstančių Clevelando Lietuvių vardu, kada jūs niekas neprasė ir negaliojo.

Ohio Demokratai Ru-
pinasi Rinkimais

Cuyahoga apskrities Demokratai šaukia didelį masinį susirinkimą penktadienio vakare, Spalių 9 d., miesto auditorijos Muzikaloje Salėje apkalbėjimui Prezidento Roosevelto rinkimų vajuos.

Atsilankyti gali kas tik nori. Praeita savaitę Clevelande lankėsi Ohio Valstijos Gubernatorius Davey, kuris turėjo pietus su Demokratais veikėjais ir sekancija dieną su Clevelando įvairių tautų laikraštininkais.

Smarkiai darbuojamasi laimėti visoje Ohio valstijoje Demokratai partijos kandidatams.

Kandidatas į Teisėjus
Court of Appeals

Melville Willis Vickery

Melville Willis Vickery gimė Bellevue, Ohio, Vasario 4, 1890 m. Jo tėvai buvo Teisėjas Willis Vickery ir Anna Snyder Vickery. 1896 metais jie atkėlė į Clevelandą ir nuo tada čia gyvena.

Baigęs mokslius ir gaves valstijos leidimą advokatauti, nuo 1914 metų jis užsiėmė teisių praktika. Advokato iki Gegužės pradžiai 1917 metų, kuomet Suvalstijos įstojė į didįjį karn. Stojęs savanoriu jis tarnavo karininku, Birželio mėnesį 1918 metais buvo pasiųstas į Prancūziją. Ten tarnavo keletoje skyrių Amerikos kariuomenės ir garbingai išstojė iš kariuomenės Spalių 31, 1919.

Gryžęs į Clevelandą vėl stojė į savo profesiją, sudarydamas advokatų firmą iš Ewing, Lind ir Vickery. Jis taipgi pradėjo mokytojauti Clevelando Teisių Mokykloje. Jo tėvas, jau miręs Teisėjas Willis Vickery buvo Clevelando Teisių Mokyklos įsteigėjas 1897 metais. Ji buvo įsteigta vardu Baldwin University Law School, kuri vėliau 1899 metais buvo inkorporuota po vardu The Cleveland Law School.

Nuo 1923 iki 1933 jis užsiėmė teisių praktika pats vienas Williamson Buildinge, paskiau vėl suėdamas su kitais, Bloomfield, Orr ir Vickery.

Melville Willis Vickery yra vedęs, turi vieną vaiką ir gyvena 16925 Edgewater Drive, Lakewood, Ohio.

EVA'S
Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.

Vyriški Siutai ir Topcoats išvalyti, suprosyti už \$5c. Moteriškos dresės — 95c.

EVA PETRAITIS
6702 Superior Ave.
Telef. Henderson 5699

VYRAMS SIUTAI

Didžiausios vertybės kokias mes kada siulėm! SUAUGUSIEMS ir VAIKINAMS

NAUJI RUDENINIAI

ir
ZIEMINIAI
SIUTAI

\$18.50

Antros Kelinės
\$4.00

Sulyginkit mūsų Siutus su kitų ir patirsit kaip galima sutaupyti pinigų ir gaut gerą medegą Krautuvės atdara kas va karas iki 8 valandos

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave.

Kampas Giddings Rd.

Neaikvokit
SAVO REGEJIMO!
VARTOKIT
AKIS SAUGOJAN-
CIAS LEMPAS

Jūs pinigų tyčiomis neaikvojat. Bet, kaip milijonai kitų, ar jūs aikvojat savo daug brangesnį turimą turtą, regėjimą?

Regėjimas jums reikalingas visam gyvenimui. Saugokit jį nuo įtempimo ir negėrumų kokie nuo to pacina—blogas matymas ir bloga sveikata! Saugokit akis vartodami Akis Saugojančią šviesą!

Akis Saugojanti Trijų Šviesų Lempa yra moksliškai pritaikyta duoti gana šviesos, tinkamai išmėtytos be žerėjimo ir blizgėjimo. Ji duoda tiesioginę ir netiesioginę šviesą, trijuose laipsniuose, — skaidrią, vidutinę ir silpną — iš to paties stiklo.

Didelė vertybė tos Akis Saugojančios Trijų Šviesų Lempos pasirodo tuo kaip tik ją apžiūrit. Pamatykit puikių išdirbimų lempas krautuvėse dabar!

Suvis 100,000 Akis Saugojančių Lempų jau naudojama Didžiajame Clevelande

TTE ELECTRICAL LEAGUE

18 Aukštas. Midland Bldg. Cherry 2535

PASARGA

Jeigu turit kokią negerumą su akim, duokit akis išgerzaminuoti ir užžiūrėkit jas. Šviesa nėra vaistas nuo akių nesveikųjų pacinančių nuo organiškių kiliųjų ar ligų. Bet gerom akim reikalinga duoti gerą šviesą; nusilpusiom akim irgi šviesos reikia.

SVARBIOS YPATYBĖS TRIJŲ ŠVIESŲ
AKIS SAUGOJANČIOS LEMPŲS

- A—Dviejų laipsnių 100-200-300-watt lempa.
- B—Stiklinis reflektorius ir skirstytojas.
- C—Platus gobturas su baltu viduriu.
- D—Užgirta Illuminating Engineering Draugijos.

SIGHT IS PRICELESS • LIGHT IS CHEAP

WILKELIS FUNERAL HOME

Licensed Funeral Director
6522 Superior Avenue

NORINTIEMS PASARVOTI KAMBARIS NEMOKAMAI

Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok mūsų patarnavimas, užjauta ir prielankumas yra visiemis lygus, be atsižvelgimo į kaštus.

Patarnavimas greitas, aukščiausios rūšies ir visais atžvilgiais moderniškas.

HENDERSON 9292

P. J. KERSIS

1430 STANDARD BLDG. Kampas St. Clair ir Ontario
Ofiso Telef. MAIN 1773 Namų KENMORE 4740-W.

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose, kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą.

Perku ir parduoju bankines knygeles, sutaisau paskolas del pirmo mortgeio. Patarnavimas ir išplidymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ — Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
Visiems Lietuviams norintiems naudoti mūsų kambarius leidžiame dykai.

Lietuviai kreipdamiesi reikalau prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Vėžimais ligonių pervežimui ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulyg jūsų pasirinkimo. Reikale telefonuoti.

Lithuanian Funeral Home
6621 Edna Avenue ENdicott 1763

REIKALE VISOKIOS APDRAUDOS

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate ir Apdraudos Agentūra

P. P. MULIOLIS

6606 Superior Ave. Cleveland HEn. 6729

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakaras

Clevelando Lietuvių Darželio Atidarymas
Sekmadienį, Spalių 11 d.

1 — Visi kurie turi automobilius prašomi suvažiuoti prie Lietuvių Salės ir "Dirvos" redakcijos, nuo kur bus automobilių paradas į Lietuvių Darželį. Atvažiuokit 2 val. Paradas išvažiuos 10 minučių prieš 3 val. PASTABA: Automobilius statykite į vakarus nuo salės, ne užstokit kelio tiems kurie turi važiuoti pirmu būdu. Sustokit gatavai važiuoti į rytus.

2 — Parke neužstatykite automobilių ten kur turi privažiuoti oficialūs automobiliai su aukščiausiais iškilnių svečiais. Darželyje neužpildykite takų ir priėjimų prie paminklų.

3 — Darželyje bus toks programos: Choro dainos, PWA orkestro muzika, Lietuvos Atstovo ir aukštų Ohio ir miesto viršininkų kalbos, o temstant bus užsviestas Birutos Fontanas.

4 — Darželyje bus priimama aukos ir duodama gražus ženkleliai atminčiai. Bus pardavinėjama Darželio vaizdeliai ir svečiams aukautojams bus duodama pasirašyt į Istoriką Knygą.

5 — Po programos Darželyje, visa publika kviečiama į LIETUVIŲ SALĘ — bus Linksmos Pabaigtuvės — šokiai ir vaishes iki vėlumai. Įžanga į salę 25c.

PREZ. ROOSEVELT atsilankys Clevelande su prakalba Spalių 16-tą, čia praleis tik vieną valandą laiko.

DAR DAUGIAU policijos eukštų narių tapo paluosuota iš tarnybos ir jie visi traukiami atsakomybėn už grobiškos kysių emimą prohibicijos dienoje.

LENKAI vaikinai susipešę praeitą sekmadienį, užėjo po antraš 3599 E. 57 st., vieną vaikina nurovė. Užpuolikai yra trys broliai, pasizymėję savo peštukaisiais darbais toje apielinkėje.

FISHER Body dirbtuvė pasirošius padidinti ir pagerinti savo įstaiga, tam tikslui paskyrė \$500,000.

NETEKO \$5,750. Tula Lula Steck, Dover, O., turėjo banke \$4,750, bet kai čigonė prikaltėjo kad duotų tuos pinigus "čigoniskai palaiminti" ir pinigai pasidauginsia. Čigonė pinigų pačiupus į savo rankas dingio, palikdama moterėlei rišulį popierių.

ATIDAVĖ kelines. Vienas hotelio patarnautojas pavogė svečio kelines. Jis buvo areštuotas. Teisme jis tas kelines dėvėjo, ir kai buvo priteistas kelines gražinti savininkui, vagilius nuvežtas į Warrensville pataisos namus be kėlinių.

UOLI "DIRVOS" PLATINTOJA

Ona Ramanauskienė, ilgametė "Dirvos" skaitytoja, apleidus farmas ir apsigyvenus Clevelande, čia uoliai platina "Dirvą" tarp savo draugų ir pažįstamų. Nėra tos savaitės kad neatneštų administracijai vieną ar kelis naujus skaitytojus.

DALYVAUKIT PIETUOSE

Lietuvių Kultūrinio Darželio atidarymo iškilmių į Clevelandą atvykstant Lietuvos Ministrui Pulk. P. Žadeikiui, jo priėmimui įvyks pietus Holenden vėšbutyje, sekmadienį, Spalių 11-tą, lygiai 12 valandą dienos. Kurie vietos veikėjai ir inteligentai ir Lietuvių Darželio Sąjungos atstovai norėtų pietuose dalyvauti privalo tuoj pranešti Darželio išdinininkui, P. P. Muliolis, 6606 Superior av. Telef. HE. 6729. Ministeris P. Žadeikis tik ką sugrįžo iš Lietuvos ir be abejo turės daug ko įdomaus papasakoti.

Vald.

PARDAVIMUI NAMAI

- 2 šeimų, po 5 kambarius, fornasai, maudynės, garadžiai, didelis lotas. Kaina \$6,000. Reikia įmokėti \$1,800. Rndasi ant Addison rd.
- 2 šeimų po 6 kam., maudynės, furnasai, Ant Melrose ave. Kaina \$5,500.
- 1 šeimos, 7 kamb., fornasas, maudynė, garadžius, \$1,500.
- 2 šeimų, po 4 kamb., maudynės, fornasai, garadžius, kaina \$4,000; įmokėti \$500. Išimokėjimas lėnemomis išlygomis. Kreipkitės dabar.

P. P. MULIOLIS
6606 Superior Ave.

PATAISYMAS IR DAPILDYMAS

Pereitame numeryje pranešime apie įvykusius Lietuvių salėje Rugsėjo 26 d. mūsų vedybinio gyvenimo sukaktuves išskverbė klaidą, vietoje pažymėtų 25 metų turi būti 15 metų sukaktuves.

Šia proga norime padėkoti svečiams kurie tose mūsų sukaktuves dalyvavo, ypač iš kitų miestų. Dalyvavo šie:

Iš Akrono: Jankauskai, Bakalai, Braziai, Salasevičiai, Jurevičius, Starulaitis, Trumplikas, Gaskai, Zdanis, Kazlauskai, Supikai.
Iš Greensburg, poni Sketrienė su savo šeima.
Iš Medina: Juodviršiai, ir visa eilė vietinių, kuriems visiems, kartu ir rengėjom, Onai Ramanauskienei ir Onai Sarulienei, tariam nuosirdų aciu.
Ona ir Pranas Bagužauskai.

ADV. JONAS BORDEN LANKYSIS CLEVELANDE

Chicago's Lietuvių veikėjas, Adv. Jonas Bagdžiūnas-Borden grįžta iš Lietuvos ir pakeliamas sustos Clevelande. Kaip žinome, Adv. Borden savo viešėjimo laiką šia vasara Kaune buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo Ordin.

Adv. Borden parveža iš Palangos dovana Clevelando maiyorui Burton ir kita dovana Amerikos Legiono konvencijos, atsibuvusios Clevelande, pirmiui.

Jeigu bus gauta gana anksti žinia apie jo tikrą atvykimą diena, Clevelande bus jam surengta prakalbos. Adv. J. Borden yra labai puikus kalbėtojas.

Vilniaus Užgrobimo Minėjimas

Vilniaus užgrobimo sukaktuvių minėjimas Clevelande atsibuvo praeitą sekmadienį, Lietuvių salėje. Dalyvavo gražus būris Lietuvių.

Programas buvo gana platus, įžymiausia dalis buvo tai Stepo Juodvalkio, keliautojo per pasaulį, pasakytą plačiai dalykus nušviečianti kalba.

Prie jo kalbėjo Adv. P. V. Česnulis, K. S. Karpus, Aleksas Banys ir P. P. Muliolis.

Programą vedė F. Saukevičius.

Programas pradėta su paskelbimu minutes tylos, pagerbimui už Lietuvos nepriklausomybę žuvusių kareivių. Scenoje buvo paruošta vaizdelis: guli negyvas kareivis, kuriam Lietuvaite atneša puokštę gėlių. Tai suvaidino M. Ardzys ir M. Saukevičiūtė.

Dainų dalį užpildė Vladas Verba, keliautojas, Florence Aleknaite, Alvinas S. Luizienė, Bronė Rasiliūtė, Jonas Alekna ir Petras Luiza.

Po viso programos, S. Juodvalkis patiekė rezoliucijas, kurias susirinkimas ir priėmė. Aukų surinkta \$12. Po programos buvo šokiai. Rep.

LANKĖSI SVEČIAS

Rugsėjo 26 d. "Dirvos" redakcijoj buvo sustojęs Kun. J. B. Sitavičius, kuris pirmiau buvo Lietuvių parapijoje Utica, N. Y., dabar perkeltas į Lietuvių parapiją Gary, Ind. Kun. Sitavičius yra nepersemai atvoktas, iš Lietuvos, ir labai patriotingas Lietuvis. Linkintėjam jam gero pasisekimo naujojo parapijoje, ir nuosekliai dirbti tautos labui.

AUKOS DARŽELIUI

Rengiantis prie Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio atidarymo iškilmių, Darželio darbų baigimui šiose dienose pridavė savo aukas šie:

Per P. P. Muliolį:
LRKMS. 26 kp. \$35.50
J. V. Sadauskas 10.00
Paula Glugodienė 10.00
S. Damukaitis 2.00
Ant. Mačiokas 1.00
Vladas Sadauskas 1.00
SLA. 14-ta kuopa 7.00
Juris Kuzas 2.00
S. K. Mažanskas 1.00

Per Adele Vilčinskienę
Rudolph Schwartz 1.00
Masowitz Furnace Co. 1.00
W. H. Baltz 1.00
Meyer Lieber 1.00

Per "Dirvą"
Mike Paulius \$5.00
Pranas Liutkus 3.00
R. Sankalėnė .25
B. F. Zibikiūtė.
So. Boston, Mass. 1.00
F. Leimonas, Elvria 2.00

PASKOLA

Paula Glugodienė taipgi paskolino \$100 Darželio rengimui reikalingų dalykų nupirkimui, kas duoda progą greičiau Darželio rengimus baigti.

DAUG REGISTRAVOSI

Pirmadienį, paskutinę balsuotojų registravimosi dieną, užsiregistruavo apie 100,000 nebuvisių registruotų balsuotojų. Tikima kad Cuyahoga apskrityje Lapkričio 3 d. balsuos arti 550,000 žmonių.

COMMUNITY FUND VAJUS ARTEJA

Symet Community Fund vajušis šiais savaitė laiko nuo 16 iki 24 Lapkričio, ir nustatyta surinkti \$3,300,000 suma, saoko Dudley S. Blossom, generalinis pirmininkas.

Ši skaitlinė yra \$50,000 didesnė negu buvo nustatyta surinkti 1935 metais ir apie \$200,000 daugiau negu pereitą metų suka.

Jeigu būtų sutikta priimti visu įstaigų pasilaikančių Community Fund pinigų sukaikas, symet būtų prisieję sukaikta \$3,850,000, tačiau sukaikas apmažinta ir nustatyta viršminėta suma.

IR VĖL NEATSILIEPĖ

Piliečių Klubu vakaruose du penktadienį pagretu ištraukti laimingi numeriai — Jono Bulko ant \$2.50, jam neatsiliepęs, ir kita vakarą vardu Elzbieta Baltrušaitis, ant \$5.00, jai neatsiliepęs, viskas liko šiame penktadieniui.

Dabar jau pasidaroma suma \$7.50, kuri teks laimingam dalyviui šį penktadienį. Tai pirmą kartą tokia suma pasiekė nuo to kaip Klubas įvedė tokių davykų dalinimą. Dabar klausimas kas bus giliukingas ir ar bus Piliečių Klube šį penktadienį, lygiai 10 valandą vakare, pasiimti \$7.50. Taip pat šį penktadienį šeimininkės ketina turėti skanių makaronų, keptų žuvų ir bulvinių blynų.

Klubo Valdyba.

REIKALINGA MERGAITĖ namų darbiui. Kreipkitis telefonu HEN. 5246. 7101 Central ave.

Editor—Peter Skukas

Phone: ENdicott 4486

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

UNCENSORED SIDE-GLANCES

BY K. J. M.?

Will Lithuania Ever
Retrieve Its Capital
Vilnius?

A minister or priest would answer this question in a purely religious manner... by fervent prayer, sacrifices offered to the Almighty for a righting of this most unjust wrong, will it due time occur. That of course is a perfectly favorable way of looking at the query, but are the people satisfied with is answer?

A shrewd, crafty politician seeking election would begin by making promises, many promises. "Vote for me and I will contact the officials of both countries, and in due time Vilnius will be returned to your poor, honest, hard-working relatives to whom it belongs." He will outline plans to cogitate with authorities in Washington to have them exert their power, but in short order, after being elected, will sorrowfully admit that nothing can be done.

Being neither, minister or politician, what would I suggest or do? Absolutely nothing, this is one time that I shall not as much as raise a whisper in either a negative or affirmative reply to such a perplexing question.

Instead, at the Vilnius Commemorative Program, held on Sunday, Oct. 4th, I assumed, for your interest, the role of the "inquiring reporter". For the first time in Lithuanian newspaper writing you shall read, "What the People Think". Realizing that a man direct from the country involved I deemed it wise to first ask that traveling Lithuanian student —

VLADAS VERBAVICIUS —
"Yes — Lithuania will someday get Vilnius back! Just as soon as the League of Nations is more thoroughly empowered, it is most likely that this thievery on Poland's part will receive proper attention, and our capital will be returned to us."

Upon obtaining this statement from a patriotic citizen of Lithuania, I wondered what a fully Americanized Lithuanian young lady thought, if at all, on this problem.

HELEN LUPINAS —

"Even tho, I have seen my elders discuss this subject pro and con, at times so ardently that it resulted in an exchange of blows, it really doesn't concern me a great deal. But on the few occasions we younger groups have discussed it, our conclusion has always been — no!"

Now that we have those two contrasting answers let's just see what the rest of the menfolk think. Some of these men have relatives over there, while others have been born here, see if you can detect this in their answers, which I quote, direct:

WALTER SELICKAS —

"I couldn't say no and couldn't say yes. It's been sixteen years since the raping took place and still nothing has been done. I just hope and pray that someday those Poles will get what's coming to them."

JOHN ALEKNA —

"Having been born in Lithuania and also returning there several times I would be foolish to answer just yes, or no. It is a question on the tongue and in the heart of every Lithuanian, whether peasant or nobility. It is similar to a big bully taking candy from a baby, if the baby's father comes along, or if the bully decides the candy isn't so good, it will be returned."

ANGELIS

ŽIEMA yra laikas kurint anglį.

D A B A R yra laikas pirkti anglį.

Norėdami gauti gerą anglį — pirkti nuo Komero — gausit gerą patarnavimą. Tik šaukit telefonu: Garfield 2921 arba kreipkitės antrašau Komer Coal & Wood Co. 1201 EAST 80th ST. (Lietuvius Pardavėjas)

NAUJOJ VIETOJ
J. Maurutis atsidarė alinę naujoje vietoje — 1115 East 79th Street Kviečia savo visus draugus ir tos kaimynystės Lietuvius atsilankyti. Užlaiko gerą alų, skanų vyną, visokių užkandžių. (43)

Youth's Forum

The Detroit News carried a very favorable article and the comments of their department on the work of Mr. Rimsas were very good. Several of the Judges attended the exhibit. Judge Era W. Jayne, who is the executive Judge of the Circuit Bench attended the exhibit as well as Henry B. Montgomery, the Clerk of the Circuit Court. Our ex-governor, Wilbur M. Brucker also viewed the exhibit and he appeared very interested. As the result of his presence and interest Mr. Rimsa may even obtain a commission to do some work in the future. Mr. Brucker may someday be in the United States Senate for that is where many governors eventually go. If he does he will not be a stranger to the Lithuanians, he has learned something in connection with them that he will not forget.

One observation that should be made is the comparative interest of the different groups as evidenced by the number of visitors at such an exhibit. If Mr. Rimsa were a Pole, German, or an American what would be the results? Are others, comparatively speaking, more conscious of things artistic than Lithuanians? Let us be fair in criticizing others and ourselves.

We have about 10,000 Lithuanians in Detroit, about 500 showed sufficient interest to attend during a period of excessively hot weather and limited hours. The exhibit could not be seen evenings on or after 5 o'clock. While these figures seem small it is safe to say that an artist of any other nationality, at a semi privately sponsored exhibit would have found less interest. What group or nationality can boast that more than one half of one percent is interested in sculpture?

As one of the sponsors I am entirely satisfied with the results and the showing made although I'd like to be in a position to have done much better. We hope that others will surpass us by far and will be the first to congratulate them.

The exhibit was closed with the sponsors expressing of the following sentiments that were recorded in Mr. Rimsa's visitors and sponsors record book:

Upon closing the exhibition of Petras Rimsa at the Gordon Beer Galleries, on this 25th day of July 1936, it is deemed fitting to commemorate the closing as well as the opening of the exhibition which has been an unqualified success.

In closing we find that our feelings are affected in a dual manner. We feel proud of the achievements of Petras Rimsa as an artist, his depth of conception especially from a Lithuanian point of view. We also feel grateful for the recognition he received from those who are not of Lithuanian extraction and who are obviously well capable to form a sound opinion, and lent their influence and sponsorship.

May his art or the achievements of any artist which aids in bringing about a deeper appreciation and better understanding between diversified groups of people as expressed through their art live forever.

J. P. Uvick.

Mr. Burroughs who is a member of the Art Commission of Detroit and nationally known as one interested in art was interviewed by Miss Smalis, before the exhibit was arranged for. Upon being shown photographs of some of Mr. Rimsas work he became very interested and gladly offered to become one of the sponsors. In view of the fact that he is an authority in art circles and his position as a member of the Art Commission he obviously is qualified to speak with some authority. His sponsorship in that connection is unquestionably a favorable reflection. Miss Smalis should therefore be congratulated. She deserves the gratitude of all those who are interested in matters concerning Lithuanians. It is an effective and diplomatic way to bring to light a favorable reflection concerning one of their group.

A further review of the exhibit indicates that between 400 and 500 people viewed the exhibit. Of course most of them were Lithuanians. Many of the American people who are interested in such work as well as local artists were present. Their opinion as far as the writer was able to ascertain it was, in all instances, either enthusiastic or at least favorable. The only comment that might be considered unfavorable was that all this artist's work was predicated upon Lithuanian history; that in the main it all had a Lithuanian background. It can be justly said that this criticism is a compliment for it is what the artist intended. In view of Mr. Rimsas' ability, however, some naturally expected that part of his work would reflect at least a mixed background or subjects that would not be narrowed to a Lithuanian viewpoint.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

GERAS KAMBARIS pavieniui gerai užsilaikančiam vyruui, Lietuvių namuose. Kreiptis 7011 Superior ave.

From a Reporter's Notebook

By VYT. ŠIRVYDAS.

Lithuanians win again! At the State Fair held in Brockton, Mass., Sept. 14-19 the two Lithuanian exhibits topped the first prize, as the Italians won second and the Poles trailing third. One exhibit presented our old home industry of weaving and spinning as it was conducted since times immemorial by the flaxen-haired Lithuanian maidens in the peasant huts of our forefathers. The other was an exhibit of various works of art made by the hands of Lithuanians of Mass. Another Lithuanian, Mr. Nasalius, exhibited two clocks made entirely by hand, and worth \$4,000 and \$3,500 respectively. The general manager of this Lithuanian success was Miss Ona Kašetaite, who received fine and cordial help from many local Lithuanians. And we sure are proud of them!

Possibly the only Lithuanian woman delegate at the International Conference of Women in Paris recently was Mrs. S. Shalna of Boston, Mass. She is a full fledged attorney-at-law and also a very active member of many American and Lithuanian organizations. She was one of twelve American delegates headed by our Secretary of Labor Miss Frances Perkins. Mrs. Shalna later took in the Olympics and spent a few days in Lithuania where a banquet of welcome was arranged for her by the Lawyers Society of Lithuania. Upon returning to Boston she was toasted by her proud Bostonian friends to whom she related her experiences. Mrs. Shalna shows that Lithuanian women can accomplish by perseverance and education.

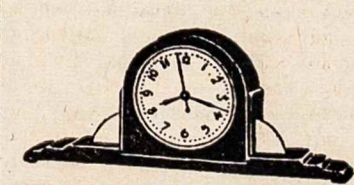
Another American-Lithuanian visitor from United States who visited the land of his forefathers was Mr. K. Lubin of San Francisco, one of the members of the American delegation of athletes to the recent Olympics. The Physical Culture Society of Lithuania tendered him a banquet at Kaunas.

The only group of Lithuanian Boy Scouts in United States, we hear, is conducted by Dr. A. Zelvis in Baltimore, Md. The other day Prof. Kolupaila, a delegate of the Boy Scouts of Lithuania, paid them a visit. Prof. Kolupaila came as a delegate of Lithuania to the World Power Conference at Washington. The Boy Scout movement is a fine organization. We should have more Lithuanian groups in the United States. How about it New York, Cleveland, Chicago, Detroit, Boston and Pittsburgh?

Well, Columbia University has officially instituted three courses of Lithuanian and gives regular credits for them. The courses are conducted by Dr. Rimavicius under the supervision of prof. Dinelly. They consist of Elementary and Advanced Lithuanian, and History of Lithuanian literature. This is a welcome opportunity for Lithuanians and others, to become proficient in one of the oldest languages on earth. Hail, Columbia! And wake up, Lithuanians!

I. SAMAS JEWELRY

6704 Superior Avenue

VISAIS TAIS REIKALAIS LIETUVIAI PRAŠOMI KREIPTIS SION KRAUTUVEN.

GERA ANGLIS

Jau dabar laikas pasirūpinti sau anglį žiemai — pas mus kainos prieinamos, anglis geriausia.

J. J. STANKUS

ARLINGTON ICE & FUEL CO.

16201 SARANAC ROAD
Glenville 5787 Cleveland, Ohio.